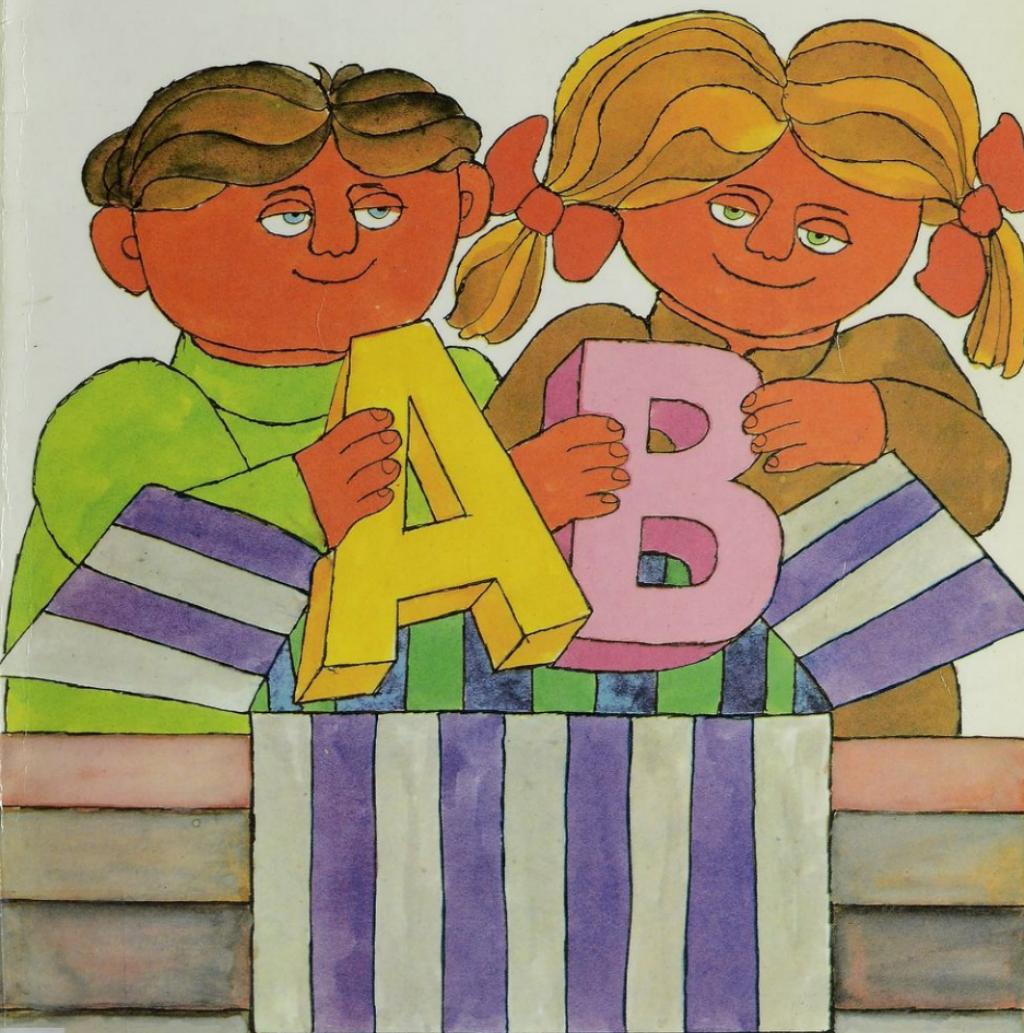

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΒΟΝΝΗΣ-ΤΜΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

άλφαβητάριο

ΓΙΑ ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ ΣΤΗ ΔΥΤ. ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Τεύχος 2

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

Ψηφιοσυνίθρακα στό το διδακτικό Εκπαιδευτικής Πολιτικής

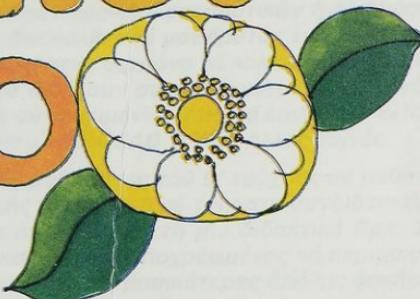
ΑΘΗΝΑ 1980

19482

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΒΟΝΝΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

άλφα- βητά- ριο

ΓΙΑ ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ ΣΤΗ ΔΥΤ. ΓΕΡΜΑΝΙΑ
ΤΕΥΧΟΣ 2

Κείμενα-άσκήσεις : Θ. Μπλούνας
T. Σκλήρης
N. Αφαντενός
Εικονογράφηση : 'Α. Καναβάκης
'Εποπτεία : K. Χάρης

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΑΘΗΝΑ 1980

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ: SCOTTIE
ΤΗΜΑ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΠΙΚΑΙΟΣ

Kefalonia-Epikaios δημόσια σχολή
της Δημοτικής Διοίκησης Κεφαλονιάς

Μέ άποφαση της Έλληνικής Κυβερνήσεως τά διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου τυπώνονται άπο τόν Όργανομ διδάσκαλος Διδακτικών Βιβλίων και μοιράζονται ΔΩΡΕΑΝ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

1. Τό B' τεῦχος τοῦ ἀλφαβηταρίου, πού γράφτηκε εἰδικά γιά τά 'Ελληνόπουλα τῆς Δυτ. Γερμανίας, πρίν πάρει τήν ὄριστική μορφή του, δοκιμάστηκε πειραματικά, ὥπως καί τό A' τεῦχος γιά δύο σχολικά ἔτη, σέ ἕνα μικρό ἀριθμό τμημάτων 'Ελλήνων μαθητῶν τῆς A' τάξεως.
2. Τά 47 μαθήματα τοῦ B' τεῦχους θεματικά ἀποτελοῦν συνέχεια τῶν 54 μαθημάτων τοῦ A' τεῦχους καί ἀναφέρονται, κατά κανόνα, στό ἅμεσο τοπικό — φυσικό καί κοινωνικό — περιβάλλον πού μεγαλώνουν τά παιδιά γιά τά ὅποια προορίζεται τό ἀλφαβητάριο.
3. Τά περισσότερα ἀπό τά μαθήματα αὐτά περιλαμβάνουν ἕνα μικρό ἀριθμό ἀσκήσεων, πού ἀποβλέπουν κυρίως στὸν ἔλεγχο καί στήν ἐμπέδωση τῆς κατανοήσεως τῶν περιεχομένων κάθε κειμένου, ἀλλά καί στό νά παρωθῆσουν τούς μαθητές σέ ἀσκηση τοῦ προφορικοῦ καί γραπτοῦ λόγου.
4. "Οπως ἀναφέρεται καί στὸν πρόλογο τοῦ A' τεῦχους, οἱ δάσκαλοι τῶν τμημάτων μητρικῆς γλώσσας, πού διαθέτουν ἑτησίως γιά τή διδασκαλία τῶν Ἑλληνικῶν μόνο 120 διδακτικές ὠρες, καθώς καί οἱ συνάδελφοί τους πού διαθέτουν ἀκόμα πιό περιορισμένο χρόνο γιά τή διδασκαλία τοῦ Ἰδιου μαθήματος σέ τμήματα συνδιδασκόμενων τάξεων, πρέπει νά ἔχαντλήσουν ὥπωσδήποτε τά μαθήματα τοῦ A' τεῦχους, μέ τά ὅποια καλύπτεται καί ἡ προβλεπόμενη γιά τήν A' τάξη ὥλη τῆς γραμματικῆς. Στίς διδακτικές ὠρες πού θά ἀπομείνουν μετά τή διδασκαλία τῶν μαθημάτων τοῦ A' τεῦχους, οἱ δάσκαλοι τῆς κατηγορίας αὐτῆς θά διδάξουν εὐκαιριακά ὥρισμένα μόνο ἀπό τά μαθήματα τοῦ B' τεῦχους. Πόσα θά είναι τά μαθήματα αὐτά θά ἔχαρτηθεῖ ἀπό τό διατιθέμενο χρόνο.
- "Αντίθετα, οἱ δάσκαλοι τῶν τμημάτων προπαρασκευαστικῶν ἢ δίγλωσσων τάξεων, πού διαθέτουν γιά τή διδασκαλία τοῦ μαθήματος τῶν Ἑλληνικῶν περισσότερο χρόνο, ἔχουν τήν εὐχέρεια, ὅχι μόνο νά καλύψουν ἄνετα τήν ὥλη τοῦ B' τεῦχους, ἀλλά καί νά διδάξουν συμπληρωματικά ἔνα μεγάλο ἀριθμό κατάλληλων γιά τήν τάξη αὐτή κειμένων, πού θά ἐπιλέξουν οἱ ἴδιοι ἀπό τό A' τεῦχος τοῦ ἀνθολογίου τοῦ ΟΕΔΒ ἢ ἀπό ἄλλες πηγές.
5. Ή διάρκεια τῆς διδασκαλίας κάθε μαθήματος τοῦ B' τεῦχους σέ μαθητές πού φοιτοῦν σέ τμήματα μητρικῆς γλώσσας ἢ σέ τμήματα συνδιδασκόμενων τάξεων δέν θά ύπερβαίνει ἀναγκαστικά τή μία διδακτική ὥρα. Στή διάρκεια τῆς ὥρας αὐτῆς ὁ δάσκαλος είναι ύποχρεωμένος νά περιοριστεῖ στό κείμενο τοῦ κάθε μαθήματος καί στίς βασικότερες ἀπό τίς ἀσκήσεις του, πού μπορεῖ νά γίνουν προφορικά ἢ καί γραπτά σέ πολύ σύντομο χρόνο. Οἱ ύπόλοιπες ἀσκήσεις κάθε μαθήματος μπορεῖ νά γίνονται, στήν περίπτωση αὐτή, ἀπό τούς μαθητές κατά τό χρόνο τῶν σιωπηρῶν ἐργασιῶν στό σχολεῖο ἢ στό σπίτι, πρέπει δῆμως νά ἐλέγχονται ἀπαραιτήτως, ἀπό τό δάσκαλο. Στά τμήματα τῶν προπαρασκευαστικῶν ἢ δίγλωσσων τάξεων ἡ διδασκαλία πολλῶν ἀπό τά μαθήματα τοῦ B' τεῦχους μπορεῖ νά διαρκέσει περισσότερο χρόνο, ὥπωσδήποτε δῆμως δέν πρέπει νά ύπερβει τό δίωρο γιά καθένα, γιατί ύπάρχει ὁ κίνδυνος νά γίνει τό μάθημα ἀνιαρό. Στή διάρκεια τῶν διδακτικῶν ὥρων, οἱ δάσκαλοι τῶν τμημάτων τῆς κατηγορίας αὐτῆς μποροῦν ὅχι μόνο νά ἐπεξεργαστοῦν μέ ἄνεση τό κείμενο καί τίς ἐνδεικτικές ἀσκήσεις κάθε μαθήματος στό σχολεῖο, ἀλλά καί νά συμπλη-

ρώσουν τίς άσκήσεις τοῦ βιβλίου μέ παρόμοιες καὶ μέ ἄλλες ἐργασίες πού θά ἐπινοήσουν οἱ ἔιδοι.

Δεδομένου ὅτι ἡ προβλεπόμενη ὥλη τῆς γραμματικῆς ἔξαντλεῖται μέ τά μαθήματα τοῦ Α' τεύχους καὶ τὸ Β' τεῦχος δέν περιλαμβάνει παρά ἐλάχιστες ἀσκήσεις γραμματικῆς καὶ συντακτικοῦ, πολλές ἀπό τίς ἀσκήσεις τῆς κατηγορίας αὐτῆς πού θά ἐπινοήσουν οἱ δάσκαλοι πρέπει νά ἀποβλέπουν στήν ἐπανάληψη τῶν γνωστῶν ἢδη στούς μαθητές γραμματικῶν φαινομένων. Ἐξάλλου, ἀπό τίς ποικίλες δραστηριότητες πού είναι δυνατό νά ἐπινοηθοῦν, δέν πρέπει νά λείπει καὶ ἡ δραματοποίηση. Κι αὐτό, γιατί ἀρκετά ἀπό τά κείμενα τοῦ Β' τεύχους, ὅπως διαπιστώθηκε κατά τήν πειραματική ἔφαρμογή του, προσφέρονται *iδιαίτερα* γιά τό σκοπό αὐτό.

6. “Οπως είναι γενικά παραδεκτό, ἡ πραγματοποίηση τῶν στόχων τῆς διδασκαλίας τοῦ γλωσσικοῦ μαθήματος, δέν ἔξαρτᾶται μόνο ἀπό τήν καταλληλότητα τῶν περιεχομένων τῶν σχετικῶν διδακτικῶν βιβλίων, ἀλλά, κυρίως, ἀπό τή διδακτική ίκανότητα καὶ τήν εύσυνειδησία τοῦ δασκάλου πού τά χρησιμοποιεῖ. Ἀπό τήν ἀποψή αὐτή ἡ ἐπιτυχής χρήση τοῦ ἀλφαβηταρίου προϋποθέτει ἀπαραίτητα τόν προγραμματισμό τῆς δλης ἐργασίας ἀπό τό δάσκαλο, τήν ἀνάλογη προετοιμασία γιά τή διδασκαλία κάθε ἐνότητας, τήν ἐπιλογή ἡ τή συμπλήρωση τῶν ἐνδεικτικῶν ἀσκήσεων καὶ δραστηριοτήτων πού ύπάρχουν στό βιβλίο — ἀνάλογα μέ τό χρόνο πού διατίθεται γιά τή διδασκαλία κάθε μαθήματος καὶ τό ἐπίπεδο τῆς συγκεκριμένης τάξεως — καί τέλος, ὅπως ἢδη προαναφέρθηκε, τόν ἔλεγχο καὶ τή διόρθωση κάθε γραπτῆς ἐργασίας πού ἀνατίθεται στούς μαθητές.

Ξημέρωσε

Ντρίιν, άκούγεται τό ξυπνητήρι
στό δωμάτιο του Μίμη.

Χτυπάει συνέχεια σάν νά λέσι:

— Ξύπνα, Μίμη!

‘Η νύχτα πέρασε.

Ξημέρωσε μιά καινούρια μέρα.

‘Ο Μίμης σηκώνεται άμεσως
καί πηγαίνει στό μπάνιο.

‘Εκεī πλένεται καλά, γιατί
θέλει νά είναι πάντα καθαρός.
Ξέρει ότι ή καθαριότητα
είναι ύγεια.

1. Τί έλεγε τό ξυπνητήρι;
2. Τί έκανε ό Μίμης μόλις ἀκουσε τό ξυπνητήρι;
3. Γιατί ό Μίμης θέλει νά είναι πάντα καθαρός;
4. Τί κάνεις έσύ κάθε πρωί;

Τά παιδιά ντύνονται μόνα τους.

Σέ λίγο ό Μίμης βρίσκεται
καί πάλι στό δωμάτιό του
κι άρχιζει νά ντύνεται.
Βλέπετε, τώρα μεγάλωσε!
Δέν είναι μωρό,
ὅπως ό μπέμπης,
πού τά περιμένει όλα
ἀπό τή μαμά.

Τήν ίδια ώρα ντύνεται στό δωμάτιό της
καί ή Λένα.

Ντύνεται καί αύτή μόνη της
σιγοτραγουδώντας:

Κάθε μέρα τό πρωί,
μόλις σηκωθῶ,
πάω νά πλυθῶ
κι ύστερα στό πί καί φί
μόνη νά ντυθῶ.

Κι ή μαμά μόλις μέ δεῖ
όμορφο πολύ
σάν μικρό κουκλί¹
«καλημέρα» θά μοῦ πεῖ,
μ' ἔνα της φιλί.

Θάνος Μπλούνας

Πρωινή προσευχή

Κάθε πρωί ή Λένα προσεύχεται.
Σήμερα λέει μιά προσευχούλα
που ἔμαθε στό σχολεῖο της:

Παναγίτσα, καλημέρα.

Πάλι σέ παρακαλώ
φύλαγέ με, φώτιζέ με,
κάνε με παιδί καλό.

Φύλαγε τόν πατερούλη
νά 'ναι πάντοτε καλά.
Κάνε τή γλυκιά μανούλα
ὅλο νά χαμογελά.

Καί σέ ὅλα τά παιδάκια
τοῦ σχολειοῦ μας τά μικρά
καί σέ ὅλους τούς ἀνθρώπους
δῶσε σήμερα χαρά.

Θάνος Μπλούνας

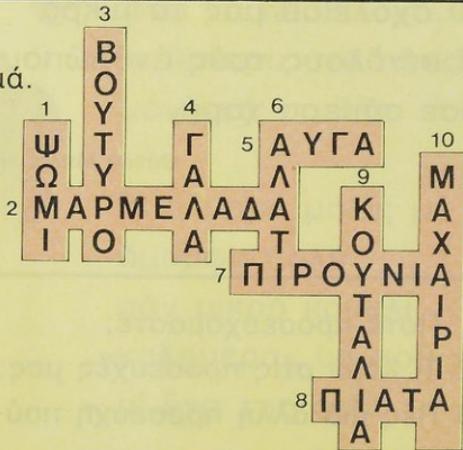
1. Πότε προσευχόμαστε;
2. Τί λέμε στίς προσευχές μας;
3. Πές μιά ἄλλη προσευχή που ἔμαθες στό σχολεῖο.

Τρώνε τό πρωινό τους

— "Ετοιμό τό πρωινό σας, παιδιά,
λέει ή μαμά.
— Κι έμεις έτοιμοι είμαστε, μανούλα,
λέει χαμογελαστός ο Μίμης.
Σέ λίγο τά παιδιά κάθονται
στή θέση τους γιά τό πρωινό τους.
'Η Λένα κοιτάζει πάνω στό τραπέζι
τά πράγματα πού τούς έτοιμασε
ή μαμά καί σκέφτεται.
«Πόσο μᾶς φροντίζει ή μανούλα μας!
Πόσο μᾶς άγαπάει!
Τί καλή πού είναι!»

Nά τό τραπέζι
πού έτοιμασε ή μαμά.
Τί είχε έπάνω;

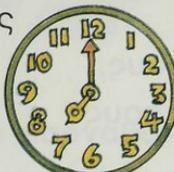
Πῶς περνοῦν τή μέρα τους

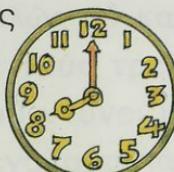
Στίς 8 ή ώρα ό Μίμης μέ τή Λένα
βρίσκονταν στό σχολεῖο.

Σήμερα μίλησαν στήν τάξη
γιά τό ρολόι καί τήν ώρα.

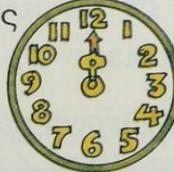
Μετά ή δασκάλα τούς διάβασε
ἀπό ἓνα βιβλίο, πῶς περνοῦν τή μέρα τους
ό Μάρτιν μέ τήν Γκάμπη.
Νά τί διάβασε ή δασκάλα:

Τό πρωί:

Στίς σηκώνονται, πλένονται, κάνουν
 προσευχή, τρώνε τό πρωινό τους
καί πηγαίνουν στό σχολεῖο.

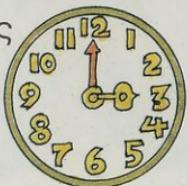
Στίς μπαίνουν στήν τάξη τους
 καί κάνουν μάθημα.

Τό μεσημέρι:

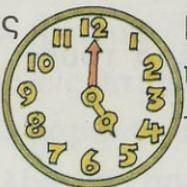
Στίς σχολāνε ἀπό τό σχολεῖο,
 ἐπιστρέφουν στό σπίτι τους
καί τρώνε τό φαγητό τους
μέ ὅρεξη.

Τό άπογευμα:

Στίς μελετοῦν τά μαθήματά τους γιά τήν άλλη μέρα.

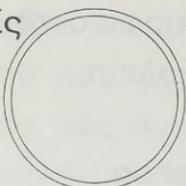

Στίς βλέπουν τηλεόραση, παιζουν ἡ βοηθοῦν στίς δουλειές τόν μπαμπά καί τή μαμά.

Τό βράδυ

Στίς λένε καληνύχτα σέ ὅλους, κάνουν τήν προσευχή τους καί πᾶνε γιά ύπνο».

1. Μπορεῖς νά πεῖς κι ἐσύ πῶς περνᾶς τή μέρα σου;
”Αρχισε ἔτσι: Κάθε πρωί σηκώνομαι στίς...”
2. Τί κάνει κάθε μέρα ό μπαμπάς σου;
3. Τί κάνει κάθε μέρα ἡ μαμά σου;
4. Γράψε μέ λίγα λόγια, πῶς πέρασες τή χθεσινή μέρα.

Τό καρναβάλι

Καλῶς τό καρναβάλι
μέ τούς τρελούς χορούς
πού ντύνει μασκαράδες
μεγάλους καί μικρούς.

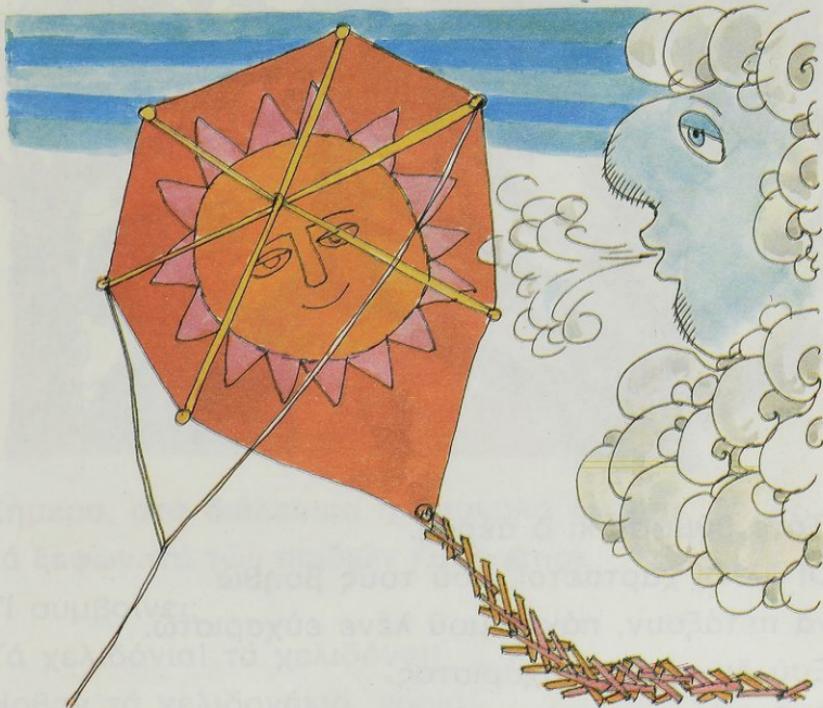
Καλῶς το πού σκορπάει
κορδέλες κομφετί
είναι γιά τά παιδάκια
ή πιό τρελλή γιορτή.

Ποίημα άγνώστου, από τή συλλογή «Σπίνοι καί Καρδερίνες»
τῶν Χ. Σακελλαρίου καί Α. Καψάκη-Λάμπρου.

- 1) Τίς 'Αποκριές πολλοί ντύνονται μασκαράδες.
Αύτό είναι ένα «έθιμο», δηλαδή μιά συνήθεια.
Τί άλλα άποκριάτικα έθιμα έχουν στή Γερμανία;
Τί άλλα έθιμα έχουν στήν' Ελλάδα αύτές τίς μέρες;
Τό κομφετί λέγεται και χαρτοπόλεμος. Γιατί;
- 2) Πόλεμος μέ χαρτί=χαρτοπόλεμος.
Πόλεμος μέ χιόνι= ..... πόλεμος.
Πόλεμος μέ πέτρες= ..... πόλεμος.
Ποιός από τούς πολέμους αύτούς σοῦ ἀρέσει;

‘Ο χαρταετός κι ό άέρας (παραμύθι)

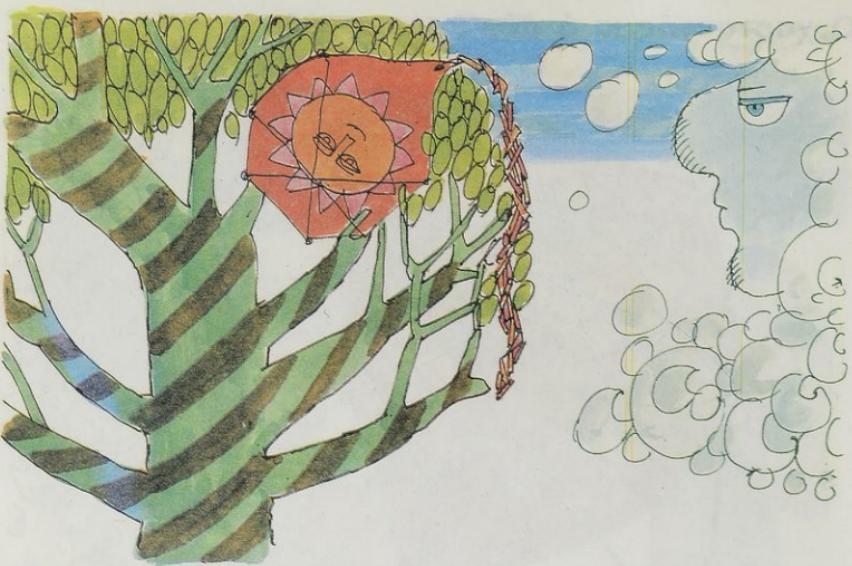

“Ενας χαρταετός ἔκανε κάποτε
τό πρῶτο του ταξίδι.

Μέ τή βοήθεια τοῦ ἀέρα
ἀνέβηκε πολύ ψηλά στόν οὐρανό.
Δέν ἤταν ὅμως εύχαριστημένος.
—Φύσα πιό δυνατά! ἔλεγε συνέχεια στόν ἀέρα.

Μή σταματᾶς καθόλου.

Σέ μιά στιγμή ό ἀέρας εἶπε:
—Θά σταματήσω λίγο νά ξεκουραστῶ.
“Υστερα συνεχίζουμε.
—Είσαι τεμπέλης, εἶπε θυμωμένος ό χαρταετός.

Τότε θύμωσε κι ό ἄέρας.

— Οἱ ἄλλοι χαρταετοί, πού τούς βοηθῶ
νά πετάξουν, πάντα μοῦ λένε εὔχαριστῶ.

Ἐσύ ὅμως εἶσαι ἀχάριστος.

Σοῦ ἀξίζει τιμωρία κι ὅχι βοήθεια.

Ἐτσι εἴπε ό ἄέρας.

Κι ἀπότομα σταμάτησε νά φυσάει.

὾ ἀχάριστος χαρταετός ἔκανε μιά τούμπα
κι ἐπεσε σάν βολίδα πάνω
στά κλαδιά ἐνός δέντρου.

Ἀπό τότε δέν ξαναπέταξε πιά.

1. Γιατί ἦταν ἀχάριστος ό χαρταετός;
2. Πῶς τιμωρήθηκε;
3. Μήπως ύπάρχουν καί παιδιά
σάν τό χαρταετό;

Τά χελιδόνια καί ή ἄνοιξη

Σήμερα, στό διάλειμμα, ή δασκάλα ἄκουσε
τά ξεφωνητά τῶν παιδιῶν καί ρώτησε:

- Τί συμβαίνει;
- Τά χελιδόνια! τά χελιδόνια!
- 'Ηρθαν τά χελιδονάκια, κυρία!
    ἀπάντησαν χαρούμενα τά παιδιά.
- Τά βλέπω, εἶπε ή δασκάλα χαμογελώντας.
    'Ηρθαν, ὅπως κάθε χρόνο,
    γιά νά μᾶς ποῦν πώς ἔρχεται ή ἄνοιξη.
- "Ἄνοιξη στή Γερμανία!
    ἔκανε ό Γιάννης.
- 'Εδῶ ὅλο συννεφιές καί βροχές ἔχουμε.
- "Ἐρχεται κι ἐδῶ, εἶπε ή δασκάλα.
    'Αργεῖ λίγο, ὅπως ἀργησαν καί τά χελιδόνια,
    ἀλλά ἔρχεται.
- Δέν προσέξατε τά κλαδιά τῆς ἀγριοκαστανιᾶς;

Τά παιδιά κοίταξαν ψηλά
τά κλαδιά του δέντρου
καί ξεφώνισαν.

— "Εβγαλαν φυλλαράκια καί
μπουμπούκια!

— Είδατε; είπε ή δασκάλα.

Σέ λίγες μέρες θά ζεστάνει ό ήλιος.

Τά μπουμπούκια στά δέντρα
θά γίνουν λουλούδια.

'Η γή θά σκεπαστεῖ κι αύτή
ἀπό καταπράσινο χορτάρι
καί λογῆς λογῆς ἀγριολούλουδα.

Πάνω ἀπ' τά λουλούδια θ' ἀρχίσουν νά πετοῦν
μέλισσες καί πολύχρωμες πεταλοῦδες.

Καί πάνω στόν ούρανό τά χελιδόνια κι ἄλλα
γλυκόλαλα πουλάκια θά λένε διαρκῶς τραγούδια
στήν ἄνοιξη.

Στήν πιό ὅμορφη ἐποχή του χρόνου.

1. Βάλε τίς λέξεις στή σωστή σειρά καί γράψε προτάσεις.

μᾶς	ἄνοιξη	τά	φέρνουν	χελιδόνια	τήν
-----	--------	----	---------	-----------	-----

τοῦ	πιό	ὅμορφη	ή	εἶναι	ἐποχή	ή	χρόνου	ἄνοιξη
-----	-----	--------	---	-------	-------	---	--------	--------

2. ἄγρια καστανιά = ἀγριοκαστανιά

ἄγρια λουλούδια = ...

(μέ) πολλά χρώματα = ...

Καλῶς ἥρθες, χελιδόνι

‘Ηρθε τό χελιδονάκι
πάλι φέτος άπ’ τά ξένα.
«Τρίλι-τρίλι» χαιρετάει
τή φωλίτσα του καί μένα.

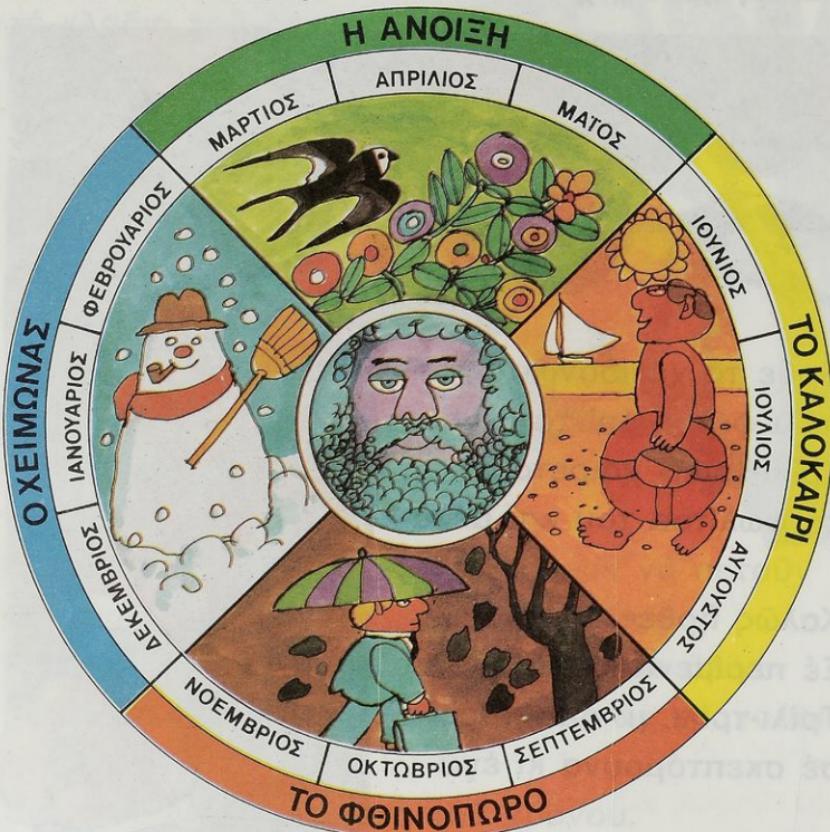
- Καλῶς ἥρθες, χελιδόνι.
Σέ περίμενα καιρό.
- Τρίλι-τρίλι, μ’ ἀπαντάει,
σέ σκεπτόμουνα κι ἐγώ.
- Χελιδόνι ἀγαπημένο,
φέρνεις δῶρα στά παιδιά;
- Τρίλι-τρίλι, φέρνω πάλι
ἄνοιξη καί Πασχαλιά.

Θάνος Μπλούνας

1. ’Από ποῦ ἥρθε τό χελιδόνι;
2. Τί ἔφερε τό χελιδόνι στά παιδιά;
3. ’Αγαπᾶς τά χελιδόνια; Γιατί;

‘Η ρόδα πού γυρίζει

‘Η ἄνοιξη μᾶς φέρνει τά λουλούδια,
τό λέν τά χελιδόνια μέ τραγούδια.
Τό καλοκαίρι τά σχολειά θά κλείσουν,
παιχνίδια στήν άκρογιαλιά θ' ἀρχίσουν.
Βροχούλες τό φθινόπωρο θά φέρει,
θ' ἀνοίξουν τά σχολειά. Ποιός δέν τό ξέρει;
Κι ἂν ὁ χειμώνας θά μᾶς φέρει χιόνια,
θά λιώσουν. Θά ξανάρθουν χελιδόνια.

Θάνος Μπλούνας

25 Μαρτίου

Σήμερα ή δασκάλα έξήγησε στά παιδιά
τί γιορτάζουμε στίς 25 Μαρτίου.

“Όλα ακουγαν μέ προσοχή.

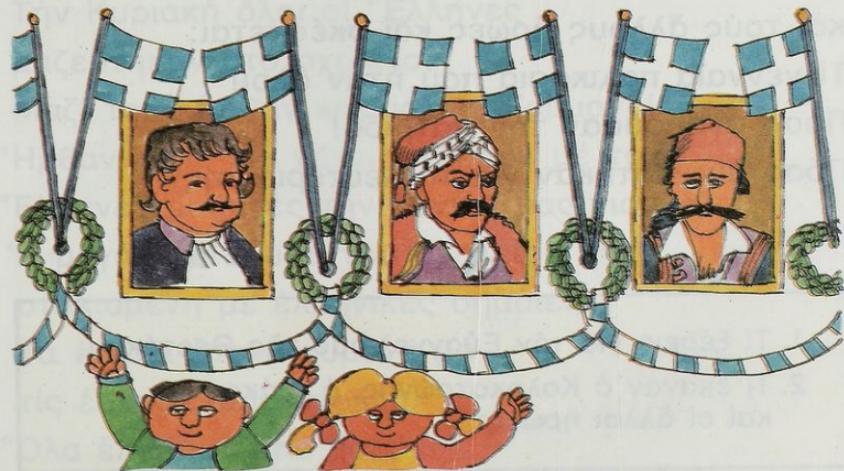
Κι όλα κατάλαβαν, γιατί οι “Ελληνες
έχουν αύτή τή μέρα διπλή γιορτή.

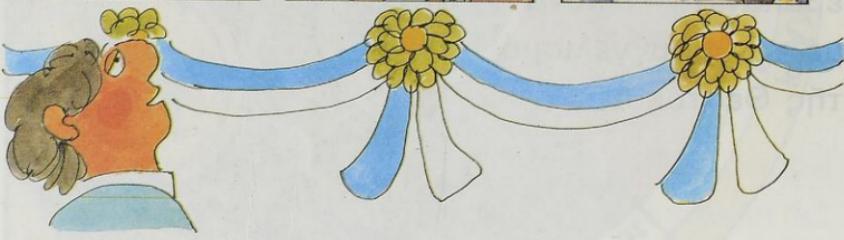
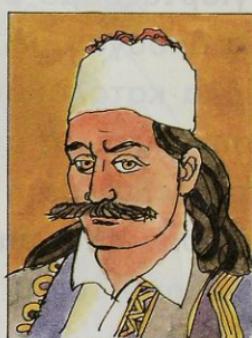
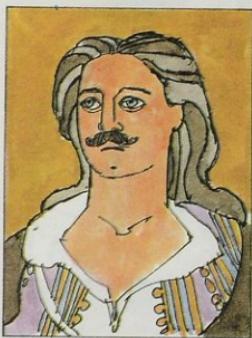
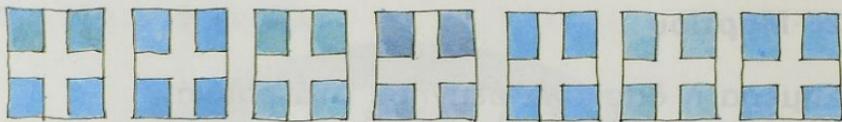
“Οταν τελείωσε ή δασκάλα,
στόλισαν όλοι μαζί τήν τάξη τους.

Πάνω άπό τόν πίνακα
έβαλαν τήν είκόνα
μέ τόν Εύαγγελισμό
τής Θεοτόκου.

Γύρω γύρω στούς τοίχους, άνάμεσα σέ σημαι-
οῦλες, κρέμασαν τίς είκόνες μέ τούς ἥρωες.

‘Ο ’Ηλίας κοιτάζει τό Διάκο,
τόν Κολοκοτρώνη, τόν Καραϊσκάκη
καί τούς ἄλλους ἥρωες καί σκέφτεται:
«Τί γενναῖα παλικάρια πού ἡταν ὅλοι!
Πόσο ἀγαποῦσαν τήν πατρίδα!
Πόσο ἀγωνίστηκαν γιά τή λευτεριά της!».

1. Τί ξέρεις γιά τόν Εὐαγγελισμό τῆς Θεοτόκου;
2. Τί ἔκαναν ὁ Κολοκοτρώνης, ὁ Διάκος
καί οἱ ἄλλοι ἥρωες;

Γιορτή στό σχολεῖο

Τήν Κυριακή όλοι οι "Ελληνες
μαζεύτηκαν στό σχολεῖο.

Μαζί τους ἤρθαν καί πολλοί Γερμανοί.

Ήρθαν όλοι, γιά νά γιορτάσουν μέ τούς
"Ελληνες μαθητές τήν ἐθνική μας γιορτή.

Ή μεγάλη αἴθουσα τοῦ σχολείου ἦταν
στολισμένη μέ ἑλληνικές σημαῖες.

Τά παιδιά ἦταν ντυμένα μέ
τίς ἐθνικές μας στολές.

"Ολα ἔλαμπαν ἀπό χαρά.

Στήν άρχή ένας "Ελληνας δάσκαλος μίλησε στά έλληνικά και στά γερμανικά γιά τίς 25 Μαρτίου.

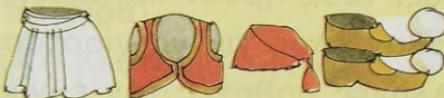

Μετά τά παιδιά ἔπαιξαν σκέτς, τραγούδησαν, χόρεψαν καί είπαν ποιήματα.

— Συγχαρητήρια, παιδιά.
καί τοῦ χρόνου! είπαν
ὅλοι στό τέλος.

1. μαζεύτηκαν
έθνική στολή
έθνική γιορτή

25 Μαρτίου
συγκεντρώθηκαν

2. Γιατί ή γιορτή γιά τίς 25 Μαρτίου έγινε τήν Κυριακή;
3. Πώς ήταν ή αἴθουσα;
4. Τί ἔκανε ο δάσκαλος;
5. Τί ἔκαναν τά παιδιά;

25 Μαρτίου

Στήν ώραία γιορτή
τή μεγάλη,
έγω ψηλά τό κρατῶ
τό κεφάλι.

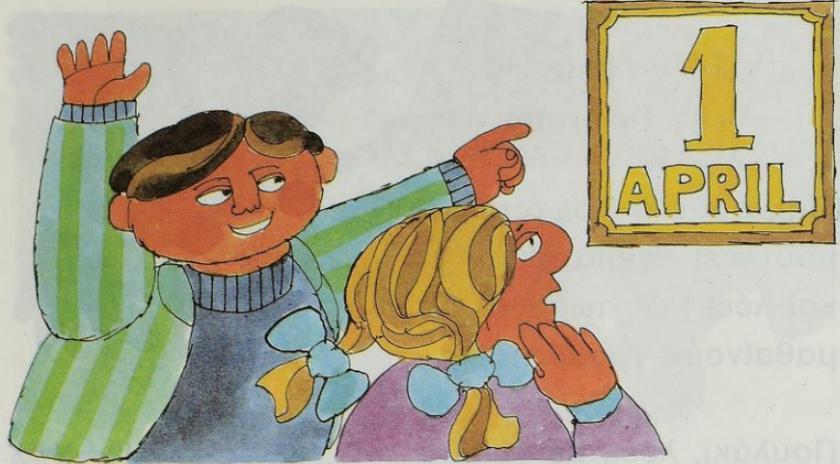
Τά γαλάζια φορῶ
τί ώραια!
καὶ στό χέρι κρατῶ
τή σημαία.

Κ.Καλαπανίδας

Πρωταπριλιά

- ‘Η Λένα τρώει τό πρωινό της.
 ‘Ο Μίμης κοιτάζει άπο τό παράθυρο
 στό δρόμο και φωνάζει:
 — Λένα, τρέξε γρήγορα!
 Θά χάσεις.
 — Τί συμβαίνει; ρωτάει ή Λένα.
 — Μπροστά στό ταχυδρομεῖο
 είναι ένα σκυλάκι μέ δυό ούρές!
 λέει ο Μίμης.
 ‘Η Λένα πετάγεται άμεσως άπο τή θέση της
 και τρέχει στό παράθυρο.

— Ποῦ είναι; Ποῦ είναι τό σκυλάκι μέ
τίς δυό ούρές; ρωτάει περίεργη.

— Νά το, τής λέει ό Μίμης γελώντας
καί τής δείχνει τό ήμερολόγιο.

Πρωταπριλιά, Λένα!

Σέ γέλασα!

Καλό μήνα.

Τήν πρωταπριλιά πολλοί ἄνθρωποι λένε
«ψεματάκια». Αύτό είναι ἔνα ἔθιμο.

“Ενωσε καθεμιά ἀπό τίς παρακάτω γιορτές μέ τό
ἔθιμο πού τής ταιριάζει:

γιορτές

Χριστούγεννα

Αποκριές

Πάσχα

Πρωτομαγιά

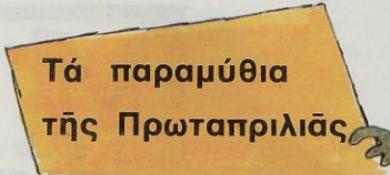
ἔθιμα

μασκαράδες

λουλούδια-στεφάνια

κάλαντα

κόκκινα αύγά

Μᾶς ἤρθε ή Πρωταπριλιά
πού λέει «Ψεματάκια»
καί λέει πώς τώρα τά πουλιά
μαθαίνουν γραμματάκια.

Πουλάκι, λέει, μέ γυαλιά
πώς εἶδε στό σχολεῖο,
πού 'χε ἀνθρώπινη λαλιά
καί διάβαζε βιβλίο.

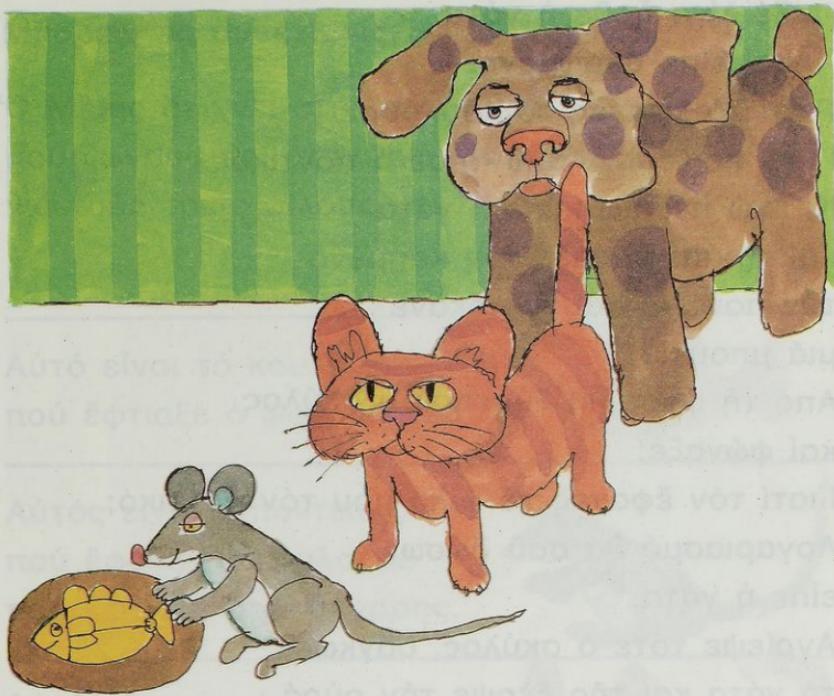
Πώς εἶδε, λέει, καί μιά μηλιά
γεμάτη κολοκύθια
καί δυό ποντίκια μιά σταλιά
νά βράζουνε ρεβύθια.

Κι ἐμεῖς τῆς λέμε γελαστά:
— Τί λές, καλέ; Ἄλήθεια;
Ἐμεῖς, κυρά μου, ὅλ' αύτά
τά λέμε παραμύθια.

Θάνος Μπλούνας

Σκέψου μερικά ἀστεῖα ψεματάκια
πού μποροῦν νά εἰπωθοῦν τήν πρωταπριλιά.

Οι τρεῖς φίλοι (παραμύθι)

Κάποτε ό σκύλος, ή γάτα και
ό ποντικός ήταν φίλοι.

Μιά μέρα ὅμως ἔνας φούρναρης
ἔφτιαξε γιά τή γάτα του ἔνα κουλούρι,
πού ἔμοιαζε μέ ψάρι.

“Οταν γύρισε στό σπίτι του ό φούρναρης,
ἄφησε τό κουλούρι στό πιατάκι
τῆς γάτας και πήγε γιά ψώνια.

Μόλις μυρίστηκε τό κουλούρι ό λιχούδης
ό ποντικός ἀνέβηκε στό πιατάκι και,
χρίτς, χρίτς, χρίτς, τό ἔφαγε ὅλο.

Σέ λίγο ἥρθε ἡ γάτα

καὶ εἶπε θυμωμένη:

— Γιατί τό ἔφαγες τό κουλούρι;

— Γιατί πεινοῦσα, ἀπάντησε ὁ ποντικός.

— Κι ἐγώ πεινάω, εἶπε ἡ γάτα

καὶ, χράπ! ἄρπαξ τόν καημένο

τόν ποντικό καὶ τόν ἔκανε

μιά μπουκιά.

’Από τή φασαρία ξύπνησε ὁ σκύλος

καὶ φώναξε:

— Γιατί τόν ἔφαγες τό φίλο μου τόν ποντικό;

— Λογαριασμό θά σοῦ δώσω;

εἶπε ἡ γάτα.

’Αγρίεψε τότε ὁ σκύλος, δάγκωσε

τή γάτα καὶ τῆς ἔκοψε τήν ούρα.

’Από τότε οἱ γάτες κυνηγοῦν τούς ποντικούς

καὶ οἱ σκύλοι κυνηγοῦν τίς γάτες.

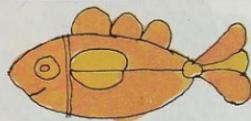

Μπορεῖς νά συνεχίσεις;

‘Ο Μίμης δείχνει στή Λένα αύτά
πού ζωγράφισε, όταν ἄκουσε τό παραμύθι
γιά τούς τρεῖς φίλους καί λέει:

Αύτό είναι τό κουλούρι,
πού ἔφτιαξε ό φούρναρης.

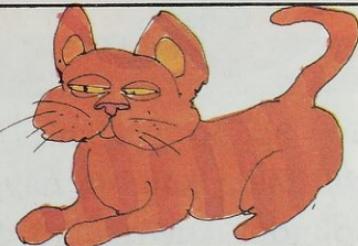

Αύτός είναι ό ποντικός,
πού ἔφαγε τό κουλούρι,
πού ἔφτιαξε ό φούρναρης.

Αύτή είναι ή γάτα,
πού ἔφαγε τόν ποντικό,
πού ἔφαγε τό κουλούρι,
πού ἔφτιαξε ό φούρναρης.

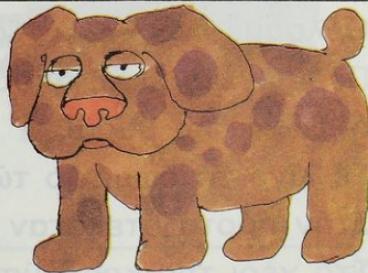

Αύτός είναι ό σκύλος,
πού δάγκωσε τή .....

Μπορεῖς νά συνεχίσεις τό παραμύθι
ἀπό κεī πού τό σταμάτησε ό Μίμης;

Πρίν άπό πολλά χρόνια.

“Ενα βράδυ στό σπίτι
τοῦ Μίμη καὶ τῆς Λένας
ἔσβησαν ξαφνικά τά φῶτα.

- Θέλουμε φῶς! φώναξαν τά παιδιά.
- Περιμένετε λίγο, ἀκούστηκε στό σκοτάδι
ἡ φωνή τῆς μαμᾶς.
- Σέ λίγο τό δωμάτιο τῶν παιδιῶν φωτίστηκε.
Στήν πόρτα στεκόταν ἡ μαμά.
- Στό χέρι της κρατοῦσε μιά παράξενη λάμπα.
- Τί λάμπα εἶναι αὐτή; ρώτησε ἡ Λένα.
- Πρίν ἀπό πολλά χρόνια, εἶπε ἡ μαμά,
ἔτσι ἦταν οἱ λάμπες.

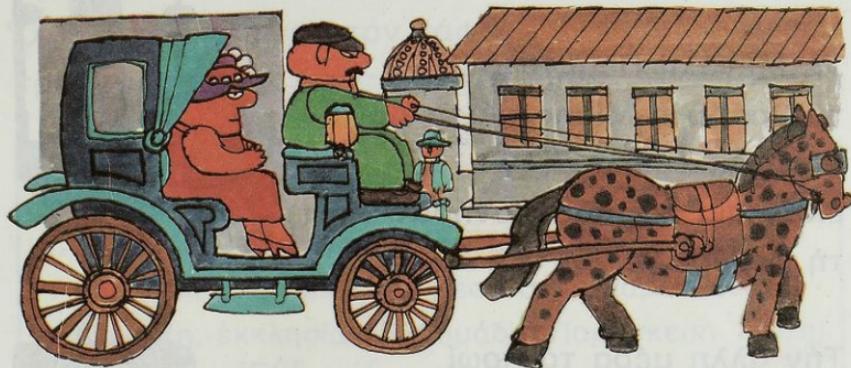
Τότε δέν είχαμε ήλεκτρικό ρεύμα.

Πολλά πράγματα ήταν τότε διαφορετικά.

Νά πῶς ήταν πρίν άπό πολλά χρόνια:

Τό φῶς τή νύχτα, ή μπανιέρα, τό... πλυντήριο

Ξνας δρόμος στήν πόλη.

1. Τί πράγματα έχουμε σήμερα πού δέν ύπηρχαν στά παλιά τά χρόνια;
2. Θά ήθελες νά ζείς στά παλιά τά χρόνια;

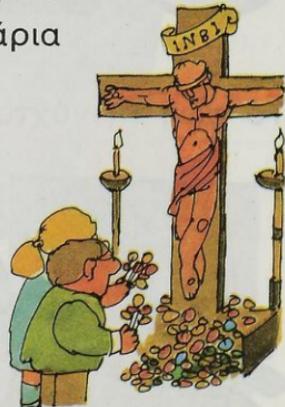
‘Η Μεγάλη ‘Εβδομάδα

“Εφτασε ή Μεγάλη ‘Εβδομάδα.

Κάθε βράδυ τά παιδιά πηγαίνουν
μέ τούς γονεῖς τους στήν έκκλησία.
Έκει ἀκοῦν προσεκτικά τά τροπάρια
πού μιλοῦν γιά τά Πάθη τοῦ
Χριστοῦ μας.

Τή Μεγάλη Πέμπτη
τό βράδυ ό Μίμης μέ τή Λένα
πήγαν καί πάλι στήν
έκκλησία καί προσκύνησαν
τή Σταύρωση.

Τήν ἄλλη μέρα τό πρωί
ἀγόρασαν μέ τή μητέρα τους
μερικά λουλούδια καί ξεκίνησαν
γιά τήν έκκλησία.

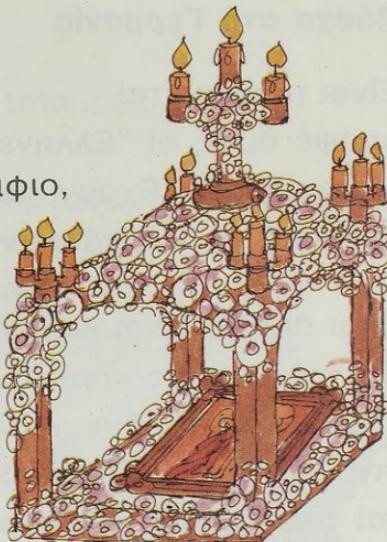

- Τί θά τά κάνουμε τά λουλούδια, μαμά;
ρώτησε ό Μίμης.

- Θά στολίσουμε τόν 'Επιτάφιο,
ἀπάντησε ἐκείνη.
- Καί τί είναι ό 'Επιτάφιος;
ρώτησε πάλι ό Μίμης.
- Δέ θυμᾶσαι Μίμη;
εἶπε ἡ Λένα.
- Μᾶς τό εἶπε ἡ δασκάλα.
- "Α, ναί, εἶπε ό Μίμης.

Θυμᾶμαι ὅτι ἡ δασκάλα μᾶς ἐξήγησε ἀκόμα
πώς ό 'Επιτάφιος συμβολίζει τόν τάφο τοῦ
Χριστοῦ.

'Ο Χριστός ἔμεινε στόν τάφο
τρεῖς μέρες καὶ ἔπειτα ἀναστήθηκε.

1. Τί ξέρεις γιά τά Πάθη τοῦ Χριστοῦ;
2. Συμπλήρωσε τίς παρακάτω προτάσεις
μέ τίς λέξεις πού είναι μέσα στήν παρένθεση:
(Πέμπτη, ἐκκλησία, 'Εβδομάδα, Παρασκευή, Πάθη).
α. Τή Μεγάλη Ἐβδομάδα γιορτάζουμε τά .....
τοῦ Χριστοῦ
β. Κάθε βράδυ πηγαίνουμε στήν .....
γ. Τή Μεγάλη ..... τό βράδυ προσκυνοῦμε τή
Σταύρωση
δ. Τή Μεγάλη ..... στολίζουμε τόν 'Επιτάφιο.

Πάσχα στή Γερμανία

Είναι μεσάνυχτα.

Απόψε ōμως οι "Ελληνες λείπουν άπο τά σπίτια τους. "Έχουν μαζευτεί στήν ἐκκλησία τους γιά νά γιορτάσουν τήν 'Ανάσταση.

"Όλοι άπόψε είναι καλοντυμένοι καί χαρούμενοι.

Στά χέρια τους κρατοῦν άναμμένες

λαμπάδες καί κάθε τόσο

σιγοψάλλουν μαζί μέ τόν παπά

καί τούς ψάλτες τό «Χριστός 'Ανέστη».

Σέ λίγο ή λειτουργία τελειώνει κι άρχιζουν
οι εύχες:

— «Χριστός 'Ανέστη!»

— «'Αληθῶς 'Ανέστη!»

— «Καί τοῦ χρόνου στήν 'Ελλάδα»,
λένε καί ξαναλένε ὄλοι.

Μετά ξεκινοῦν γιά τά σπίτια τους.

'Έκει τούς πιεριμένουν

τά κόκκινα αύγά καί ή ζεστή μαγειρίτσα.

1. Πῶς γιόρτασαν οι "Ελληνες τή νύχτα τῆς 'Ανάστασης στή Γερμανία;
2. Τί εύχονταν ὄλοι μετά τή λειτουργία;

Πάσχα στήν ‘Ελλάδα.

Στό δρόμο γιά τό σπίτι ό μπαμπάς
ρωτάει τό Μίμη:

- Θυμᾶσαι τό Πάσχα πού γιορτάσαμε πέρυσι στήν ‘Ελλάδα;
- Ναί, λέει ό Μίμης. Σάν άπόψε, ὅταν εἴπαμε τό «Χριστός ’Ανέστη», ἡμαστε ἔξω ἀπό τήν ἐκκλησία κι ό ούρανός γέμισε πυροτεχνήματα.

Τήν ἄλλη μέρα τό πρωί
ἀνάψαμε μέ τόν παππού
φωτιά στήν αὐλή καί
ψήσαμε τό πασχαλινό ἄρνι.

”Εγινε γλέντι ἀξέχαστο!

- ”Ετσι είναι τό ἔθιμο
στό χωριό μας, λέει ἡ μαμά.
- ”Αχ! τί νά κάνουν φέτος στό χωριό
ό παπούς καί ἡ γιαγιά; ρωτάει ἡ Λένα.
- Αύτή τήν ὥρα πρέπει νά γυρίζουν κι αύτοί
ἀπό τήν ἐκκλησία, ἀπαντάει ό μπαμπάς.
”Οταν φτάσουμε στό σπίτι θά τούς τηλεφωνή-
σουμε, γιά νά τούς ποῦμε τά «χρόνια πολλά».

1. Πῶς γιορτάζουμε τό Πάσχα στήν ‘Ελλάδα;
2. Τί πασχαλινά ἔθιμα ἔχουν στό χωριό σου;
3. Συζητεῖστε στήν τάξη τί πασχαλινά ἔθιμα
ἔχουν οἱ Γερμανοί.

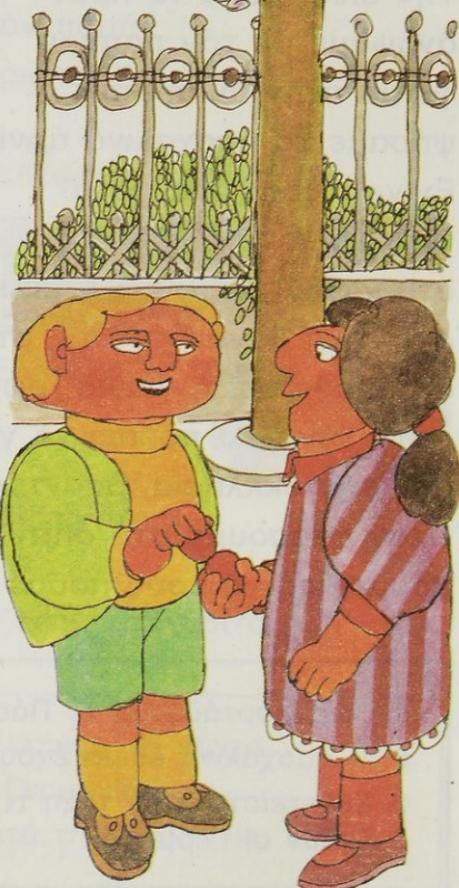
΄Ηρθε ή Πασχαλιά

΄Ηρθε ή Πασχαλιά
λένε τά πουλιά
πάνω στά κλαδάκια.

΄Ηρθε ή Πασχαλιά
λένε ὅλο χαρά
καί τά λουλουδάκια.

΄Ηρθε ή Πασχαλιά
λέει, καθώς κυλᾶ
καί τό ποταμάκι.

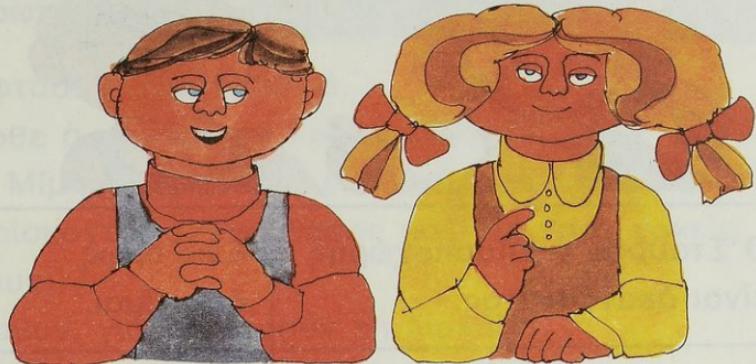
΄Ηρθε ή Πασχαλιά
καί τσουγκρίζει αύγα
τό καλό παιδάκι.

Χάρης Σακελλαρίου

“Ενα παιχνίδι.

‘Ο Μίμης λέει στή Λένα μερικές προτάσεις.
 Μετά άπο κάθε πρόταση τοῦ Μίμη,
 ή Λένα πρέπει νά λέει:
 «Κι έγώ τό ΐδιο».

Σήμερα ἔφαγα ὅλο τό φαγητό μου.	Κι έγώ τό ΐδιο.
Τώρα θά διαβάσω τά μαθήματά μου γιά αύριο.	Κι έγώ τό ΐδιο.
Μετά θά δῶ τηλεόραση.	Κι έγώ τό ΐδιο.
Θά δῶ τό παραμύθι «Ἡ Χιονάτη καί οἱ 7 νάνοι».	Κι έγώ τό ΐδιο.
Ἡ Χιονάτη είναι πολύ όμορφη.	Κι έγώ τό ΐδιο.

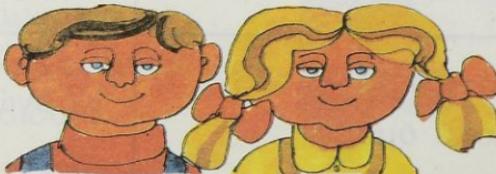
’Ακόμα ένα παιχνίδι

‘Η Λένα λέει στό Μίμη μερικές προτάσεις.
 Μετά από κάθε πρόταση τής Λένας,
 ό Μίμης πρέπει νά λέει:
 «’Εγώ όμως δέν είμαι».

‘Ο Σταῦρος ό Σκορποχώρης είναι άκατάστατος.	’Εγώ όμως δέν είμαι.
‘Ο Φάνης ό Φασαρίδης είναι γκρινιάρης.	’Εγώ όμως δέν είμαι.
‘Ο Σπύρος ό Σπάρος είναι τεμπελάκος.	’Εγώ όμως δέν είμαι.
‘Ο Στέφανος ό Σπιρτόπουλος είναι πολύ ξευπνος.	(Τί νομίζεις ότι είπε ό Μίμης;)

Νά τί είπε ό Μίμης! Μπορείς νά τό διαβάσεις;
 ΟΙΔΙ ΟΤ ΩΓΕ ΙΚ

Πρωτομαγιά

”Εφτασε ή Πρωτομαγιά.

΄Ηρθε ό μήνας τῶν λουλουδιῶν.

΄Ο Μίμης καί ή Λένα είναι σήμερα ἐκδρομή.

Βρίσκονται σ' ἔνα δάσος μαζί μέ τούς γονεῖς
τους.

΄Ηρθαν, γιά νά χαροῦν τή λιακάδα,
νά μαζέψουν ἀγριολούλουδα
καί νά πλέξουν μ' αύτά στεφάνια.

Τί ὅμορφη πού είναι σήμερα ή φύση!

Τό χῶμα είναι σκεπασμένο μέ τρυφερό χορτάρι
καί λογῆς λογῆς ἀγριολούλουδα.

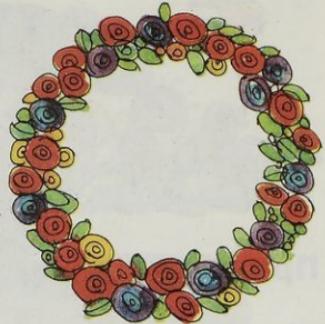
Τά δέντρα είναι καταπράσινα
καί πάνω στά κλαδιά τους
κελαηδοῦν χαρούμενα
τά πουλάκια.

΄Η Λένα κάθεται κάτω
ἀπό ἔνα δέντρο.

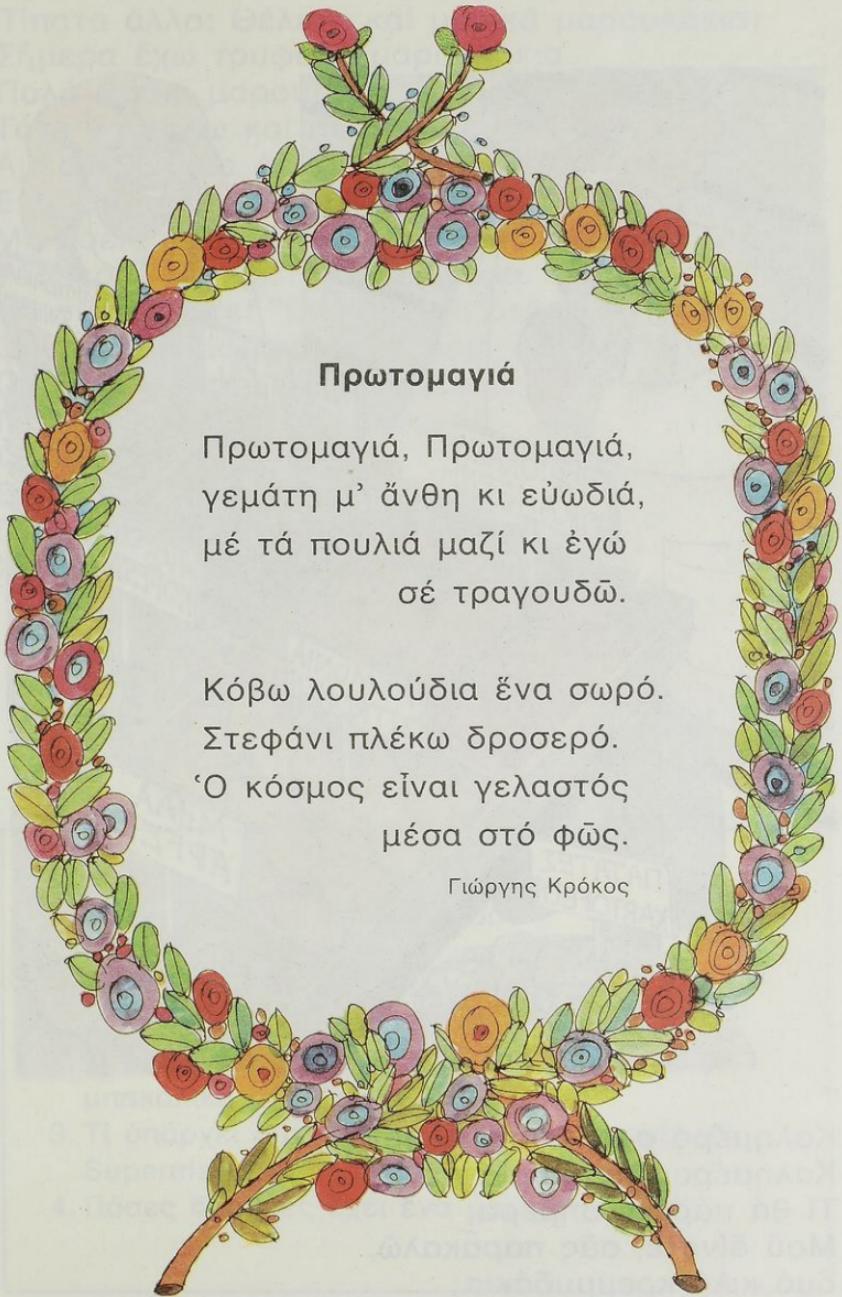
Κοιτάζει τά ἀγριολούλουδα
πού μάζεψε κι ἀρχίζει
νά πλέκει τό στεφάνι
της σιγοτραγουδώντας.

- Μπαμπά, γιατί
τήν Πρωτομαγιά
πλέκουμε στεφάνια;
ρωτάει ό Μίμης.
- Τά στεφάνια τής Πρωτομαγιᾶς
είναι ένα έλληνικό έθιμο,
λέει ό μπαμπάς.
Τά πλέκουμε γιά νά ύποδεχτούμε
τό Μάη, τό μήνα πού άνθιζουν τά περισσότερα
λουλούδια.
- Πλέκουν καί οι Γερμανοί στεφάνια;
ρωτάει ή Λένα.
- "Οχι, Λένα μου, άπαντάει ή μαμά.
Οι Γερμανοί έχουν άλλα έθιμα τήν Πρωτομαγιά.
Αύτά δμως θά σᾶς τά πεī αύριο
στό σχολεῖο ή Frau Müller,
ή δασκάλα πού σᾶς μαθαίνει τά γερμανικά.

1. Ποῦ πήγαν τά παιδιά;	.....
2. Τί έκανε ή Λένα;	.....
3. Τί ρώτησε ό Μίμης;	.....
4. Τί άπάντησε ό μπαμπάς;	.....
5. Τί ρώτησε ή Λένα;	.....
6. Τί άπάντησε ή μαμά;	.....
7. 'Η πρώτη μέρα τοῦ Μάη = Πρωτομαγιά. 'Η πρώτη μέρα τοῦ 'Απρίλη = Πρωτ..... 'Η πρώτη μέρα τοῦ χρόνου = ...	.....

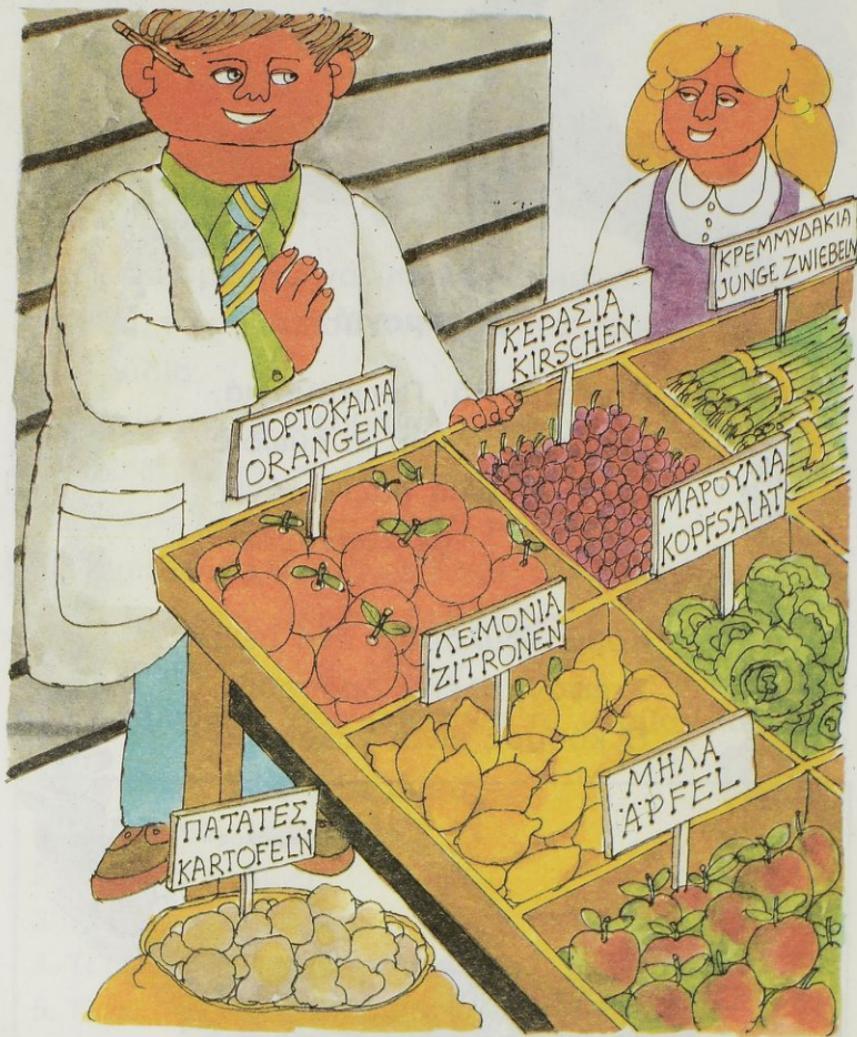
Πρωτομαγιά

Πρωτομαγιά, Πρωτομαγιά,
γεμάτη μ' ἄνθη κι εύωδιά,
μέ τά πουλιά μαζί κι ἐγώ
σέ τραγουδῶ.

Κόβω λουλούδια ἔνα σωρό.
Στεφάνι πλέκω δροσερό.
‘Ο κόσμος εἶναι γελαστός
μέσα στό φῶς.

Γιώργης Κρόκος

‘Ο Μίμης μανάβης

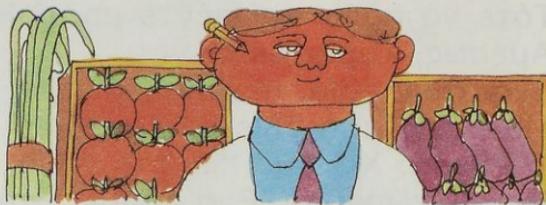
- Καλημέρα σας, κύριε Λαχανή.
- Καλημέρα σας, κυρία Λένα.
Τί θά πάρετε σήμερα;
- Μοῦ δίνετε, σᾶς παρακαλῶ,
δυό κιλά κρεμμυδάκια;

- 'Αμέσως, κυρία Λένα! 'Ορίστε!
 Τίποτα ἄλλο; Θέλετε καί μερικά μαρουλάκια;
 Σήμερα ἔχω τρυφερά μαρουλάκια.
 Πολύ ώραια μαρουλάκια.
- Τότε νά πάρω καί πέντε μαρουλάκια.
- 'Αμέσως, κυρία Λένα!
 "Ενα, δύο, τρία, πέντε. 'Ορίστε!
- Μά ἐσεῖς μοῦ δίνετε τέσσερα.
- Τέσσερα; Χμ, χμ... "Εχετε δίκιο.
 Μέ συγχωρεῖτε! "Ενα λαθάκι στό μέτρημα.
 'Ορίστε ἔνα μαρουλάκι ἀκόμα. Τίποτα ἄλλο;
- "Οχι, εύχαριστῶ! Πόσο κάνουν;
- Γιά σᾶς, μόνο δέκα μάρκα.
- 'Ορίστε!
- Εύχαριστῶ πολύ, κυρία Λένα.
- Παρακαλῶ, κύριε Λαχανή. 'Αντίο σας.
- Χαίρετε, κυρία Λένα. Στό καλό.

1. Παίξε κι ἐσύ μ' ἔνα φίλο σου
 τόν μπακάλη ἢ τό φούρναρη.
 Μήν ξεχνάτε ὅτι πρέπει νά είστε
 εὐγενικοί, ὅπως ὁ Μίμης καί ἡ Λένα.
2. Τί ύπάρχει συνήθως μέσα σ' ἔνα ἑλληνικό
 μπακάλικο στή Γερμανία;
3. Τί ύπάρχει συνήθως μέσα σ' ἔνα γερμανικό
 Supermarkt;
4. Πόσες δραχμές ἔχει ἔνα μάρκο;

Μάντεψε ποιός (παιχνίδι μέ τά έπαγγέλματα)

Ποιός; Τί κάνει;

‘Ο μανάβ . . . πουλάει λαχανικά
κι ό ζαχαροπλάστ . . . φτιάχνει γλυκ .

‘Ο φούρναρ . . . ζυμώνει ψωμί
κι ό χτίστ . . . κρατάει ένα μυστρ .

‘Ο ράφτ . . . γαζώνει στή ραπτομηχανή
κι ό τραγουδιστ . . . έχει ώραία φων .

τραγουδιστής	ραπτομηχανή	ψωμί
μαθητ . . .	φων . . .	μυστρ . . .
χτίστ . . .	λύσ . . .	κερ . . .
μανάβ . . .	δύσ . . .	λουλούδ . . .
φούρναρ . . .	βρύσ . . .	τραγούδ . . .

Μάντεψε τί κάνει

Ποιός; Τί κάνει;

‘Ο ράφτης ράβει καί γαζώνει
καί μετά σιδερ . . . .

‘Η καθαρίστρια καθαρίζει
κι ό ζωγράφος ζωγραφ . . . .

‘Ο μάγειρας μαγειρεύει
κι ό κουρέας κουρ . . . .

Τί μᾶς λένε τά έργαλεῖα;

1. ’Εγώ, λέει   ή ραπτομηχανή,
                                 τό σίδερο,
                                 τό κλειδί,
                                 τό κατσαβίδι,

κλειδώνω
σιδερ . . .
βιδ . . .
γαζ . . .

2. ’Εγώ, λέει   ή σκούπα,
                                 ή βούρτσα,
                                 ή χτένα,
                                 τό σκαλιστήρι,

βουρτσίζω
χτεν . . .
σκαλ . . .
σκουπ . . .

3. ’Εγώ, λέει   τό ψαλίδι,
                                 τό άγγιστρι,
                                 ή κατσαρόλα,
                                 ή κουτάλα,

ψαρεύω
κουρ . . .
άνακατ . . .
μαγειρ . . .

Αἰνίγματα

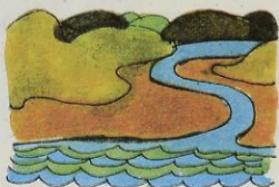
1. Βαρελάκια μέ νερό
πού πετοῦν στόν ούρανό.

Τί είναι;

2. Ἡ κεφαλή του στό γιαλό¹
καί ἡ ούρά του στό βουνό.

Τί είναι;

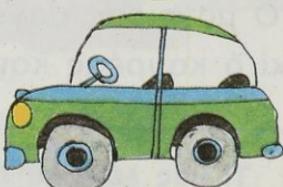
3. Μιά βαρκούλα φορτωμένη
στό λιμάνι πάει καί μπαίνει.

Τί είναι;

4. "Αψυχο ψυχή δέν ἔχει
μά ψυχές παίρνει καί φέρνει.

Τί είναι;

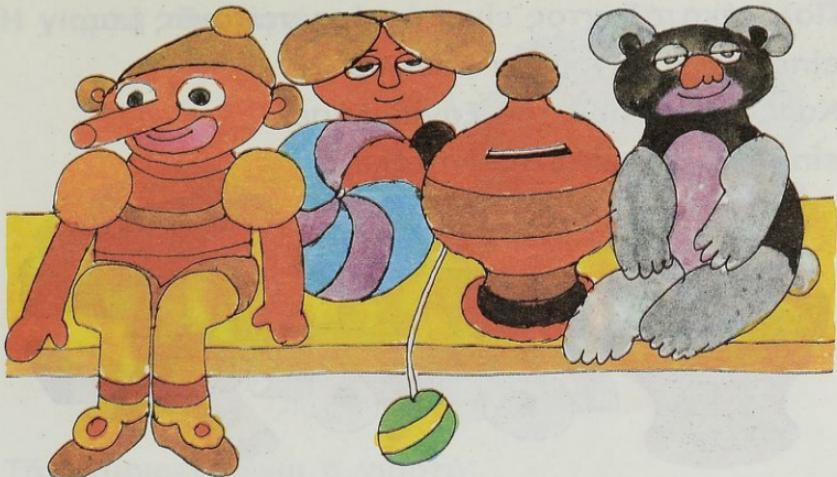

5. "Εχει στόμα καί κοιλιά
μά τοῦ λείπει ἡ λαλιά.
Δέ γυρεύει φαγητά
τόν ταΐζουμε λεφτά.

Τί είναι;

1. ΑΦΕΝΝΥΣ ΑΤ 2. ΙΜΑΤΟΠ ΟΤ
3. ΑΜΟΤΣ ΟΤ ΙΑΚ ΙΛΑΤΥΟΚ ΟΤ
4. ΟΤΗΝΙΚΟΤΥΑ ΟΤ 5. ΣΑΡΑΠΜΥΟΚ Ο

‘Ο ἀκατάδεχτος κουμπαράς (παραμύθι)

Μιά φορά κι ἔναν καιρό ἔνα παιδάκι
ἀγόρασε ἔναν ώραίο κουμπαρά.

“Οταν πήγε στό σπίτι του, ἄφησε
τόν καινούριο κουμπαρά πάνω σ’ ἔνα
ράφι, πού εἶχε τά παλιά παιχνίδια του.

— Καλῶς ἥρθες, γείτονα, εἶπαν στόν
κουμπαρά τά παιχνίδια χαρούμενα.

— Θά κάνουμε καλή παρέα, τοῦ εἶπε
χαμογελαστός ἔνας φτωχοντυμένος
φασουλής.

— Έγώ νά κάνω παρέα μέ σᾶς;
εἶπε ὁ κουμπαράς.

“Ας γελάσω....

‘Εγώ εἶμαι πλούσιος κι ώραίος.

‘Εγώ δέν κάνω παρέα μέ
κουρελῆδες σάν και σένα.

- Πολύ άκατάδεχτος είναι ό νέος γείτονάς μας,
είπε μιά γαλανομάτα κούκλα.
- Κανένας νά μήν του ξαναμιλήσει,
είπε ένα παλιό αύτοκινητάκι.

”Ετσι, ό άκατάδεχτος κουμπαράς, τιμωρήθηκε.
Τά αλλα παιχνίδια έκαναν παρέα.
πήγαιναν βόλτες, τραγουδοῦσαν,
ζοῦσαν εύτυχισμένα.

’Εκείνος όμως έμενε πάντα μόνος,
άμιλητος και δυστυχισμένος.

1. Γιατί τά αλλα παιχνίδια είπαν
τόν κουμπαρά «άκατάδεχτο»;
2. Πώς τιμωρήθηκε ό κουμπαράς;
3. Υπάρχουν άκατάδεχτα παιδιά, ὅπως ό κουμπαράς;
4. Συμπλήρωσε ό,τι λείπει.

ό καλός γείτονας	ό	φασουλής
ή . . . παρέα	ή άγαπημένη	κούκλα
τό καλό φαγητό	τό	παιχνίδι

5. Κάνε ζευγάρια μέ αντίθετες λέξεις.

ώραϊος	παλιός	φτωχός	εύτυχισμένος
καλός	ἄσκημος	δυστυχισμένος	χαρούμενος
καινούριος	κακός	λυπημένος	πλούσιος.

‘Η γιορτή της μητέρας

Τήν Κυριακή είναι ή γιορτή της μητέρας.

Κάθε παιδάκι θά πει χρόνια πολλά στή μανούλα του και θά της δώσει ένα δωράκι.

- ’Εσύ Λένα τί θά κάνεις τήν Κυριακή; ρώτησε ή δασκάλα.
- ’Εγώ θά πω στή μαμά μου τό ποίημα πού διαβάσαμε στό βιβλίο μας, είπε ή Λένα. Τό ξεμάθα άπ’ ξέω!

Μετά θά της δώσω μιά καρτούλα μέ τίς εύχες μου κι ένα μπουκέτο λουλούδια, πού ξέρω πώς της άρέσουν πολύ.

1. ’Εσύ τί θά χαρίσεις στή μητέρα σου τήν Κυριακή;
2. Τί αἰσθάνεσαι γιά τή μητέρα σου;
Γιατί;

Μανούλα, γιά σένα

”Εχεις τή γιορτή σου
σήμερα, μανούλα,
κι έγραψα γιά σένα
τούτη τήν καρτούλα.

Σοῦ 'γραψα εύχοūλες,
λόγια τρυφερά,
συντροφιά σου νά 'χεις
πάντα τή χαρά.

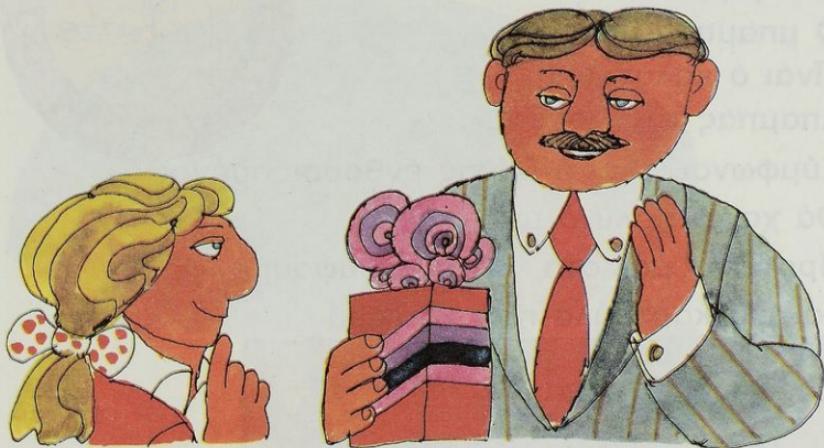
Κι έφερα γιά σένα
λίγα λουλουδάκια,
μυρωμένα κρίνα
καί τριανταφυλλάκια.

Σκύψε νά σ' τά δώσω
μέ γλυκά φιλιά,
νά σοῦ πῶ, μανούλα,
χρόνια σου πολλά.

Θάνος Μπλούνας.

‘Η γιορτή τοῦ πατέρα

Σέ λίγες μέρες οἱ Γερμανοί
ἔχουν τή γιορτή τοῦ πατέρα.

— ‘Ωραία συνήθεια, λέει ἡ Λένα
στό Μίμη.

Στήν ‘Ελλάδα ἔχουμε τέτοια γιορτή;

— Καὶ βέβαια ἔχουμε, ἀπαντάει ὁ Μίμης.

‘Ο Νίκος καὶ ἡ Φανή, τά ξαδέρφια
μας, μοῦ ἔλεγαν τό καλοκαίρι ὅτι χάρισαν
στόν μπαμπά τους, στό θεῖο τό Γιωργο, ἔνα
ώραιο στυλό.

‘Εμεῖς τί δῶρο θά κάνουμε στόν μπαμπά
μέ τά λεπτά πού μαζέψαμε;

— “Έχω μιά ιδέα, λέει ἡ Λένα.

Στό γειτονικό κατάστημα, πού
πήγαμε χτές μέ τή μαμά, εἶδα
ἔνα ωραῖο πιάτο γιά τόν τοῖχο.

Ἐπάνω είναι γραμμένο
στά γερμανικά:

«Ο μπαμπάς μας
είναι ο καλύτερος
μπαμπάς του κόσμου».

— Σύμφωνοι, λέει ό Μίμης ένθουσιασμένος.

Θά χαρεί πολύ ό μπαμπάς.

Προτείνω μάλιστα νά τοῦ γράψουμε
καί μιά καρτούλα πού νά λέει:

Στόν μπαμπά, μας πού τόσο
μας αγαπάει και τόσο
κουραζεται για μας.

Στόν καλύτερο μπαμπά
του κόσμου.

Με πολλά φιλάκια
Λέρα - Μίμης

Αύτά συμφώνησαν

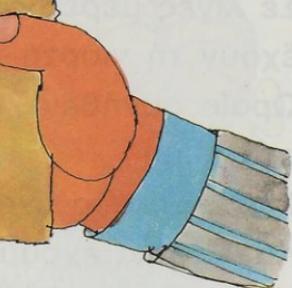
τά παιδιά.

Καί μετά ἀπό λίγες

μέρες ἔδωσαν

στόν μπαμπά τους

μεγάλη χαρά

1. Έσύ κάνεις δωράκια στόν μπαμπά σου; Πότε;
2. Πώς γιορτάσατε φέτος τή γιορτή τοῦ πατέρα;
3. Πώς ἀλλιῶς μποροῦν τά παιδιά νά δείξουν τήν ἀγάπη τους για τόν μπαμπά;

‘Ο πατέρας μου

Σάν περπατῶ, σάν τρέχω,
σάν παίζω χαρωπά,
κάποιος γιά μένα πάντα
κρυφά καρδιοχτυπā.

Πῶς θέλω νά τοῦ μοιάσω,
νά γίνω, ὅπως κι αύτός,
γεμάτος καλοσύνη,
ψηλός καί δυνατός ...

«Πατέρα!» τοῦ φωνάζω
καί μοῦ χαμογελā.
Σκύβει καί μ' ἀγκαλιάζει
καί μέ γλυκοφιλā.

Χάρης Σακελλαρίου

Λάθη γιά γέλια

Χτές ή Λένα είχε τή γιορτή της.

“Ολοι τής χάρισαν ώραία δῶρα.

Τό πιό ώραιο σμως
ήταν ένα βιβλίο.

“Ενα βιβλίο μέ →

Οι ιστοριούλες είχαν έπιτηδες πολλά λάθη.

‘Η Λένα διασκέδασε πολύ μέ τά λάθη αύτά.

Μετά πήρε ένα μολύβι κι ἄρχισε
νά τά διορθώνει.

Νά ή πρώτη ιστοριούλα τοῦ βιβλίου.

‘Η Λένα διόρθωσε κιόλας τέσσερα λάθη.

Στήν ιστοριούλα σμως ύπάρχουν δέκα άκόμα
λάθη.

Μπορεῖς νά τά βρείς καί νά τά διορθώσεις;

Tá σοκογατάκια

.... σοκολατάκια ....

Χτές τό άπογεμα ό Δημητράκης ..... τηλεόχαζη.
Δημητράκης ..... τηγεόραση

‘Η Βρυσούλα έπινε ένα σοτήρι γάλα.

... χρυσούλα .....

— Λιακάδα σήμερα, είπε ή μητέρα τους.

‘Ωραίος ξαιρός!

Τί λέτε; Πᾶμε στήν άγορά γιά ψώνια;

— Ζήτωω! φώναξαν τά παιδιά.

Σέ λίγο βρίσκονταν όλοι στό πεζοβρόμιο.

‘Ο τρόμος ήταν γεμάτος αύγοκίνητα.

— Τί θά άγοράσουμε, μαμά;

ρώτησε ό Δημητράκης.

— Θά πάρουμε 2 καλά ζάχαρη,

1 κιλό καφέ, λίγες ντομάτες

γιά σαβάτα, τρία τετράδια

μικρά καί τρία τετράδια μέ γάλα.

— Θά μᾶς πάρεις καί μερικές σοκογάτες;

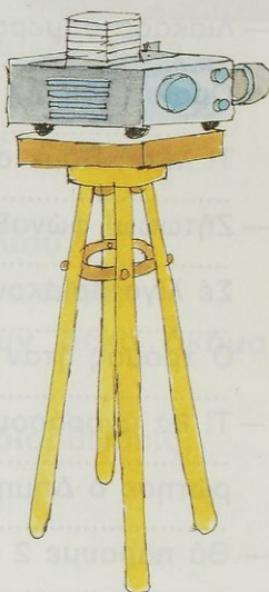
ρώτησε ή Χρυσούλα.

— Θά σᾶς πάρω ἔνα κουτί

σοκογατάκια, είπε ή μητέρα.

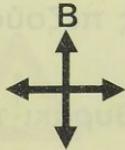
‘Η συνοικία τοῦ σχολείου μας

- Μιά μέρα τά παιδιά ἔκαναν
μέ τή δασκάλα τους
ἔναν περίπατο στήν πόλη..
Τήν ἄλλη μέρα ἡ δασκάλα
πρόβαλε στήν τάξη μέ ἑνα
μηχάνημα μερικές εἰκόνες.
— ‘Η συνοικία τοῦ σχολείου μας!
φώναξαν τά παιδιά, μόλις
εἶδαν τήν πρώτη εἰκόνα.
— Νά! στό κέντρο βρίσκεται
ἡ ἐκκλησία, εἶπε ό Μίμης.
Βρίσκεται ἀνάμεσα στό
δημαρχεῖο καί στό σχολεῖο.
— Σωστά, εἶπε ἡ δασκάλα.
Καί στά βόρεια;
— Στά βόρεια βρίσκεται
ὁ σιδηροδρομικός σταθμός,
εἶπε πάλι ό Μίμης.
— Δυτικά είναι ό κινηματογράφος καί ἀνατολικά ἡ
τράπεζα, φώναξε ό Χρίστος.
— Καί στά νότια φαίνεται τό ταχυδρομεῖο,
συμπλήρωσε ἡ Δέσποινα.
— Μπράβο! ἀπάντησε ἡ δασκάλα.
Πέστε μου τώρα. Τί ἄλλο βρίσκεται στά νότια;

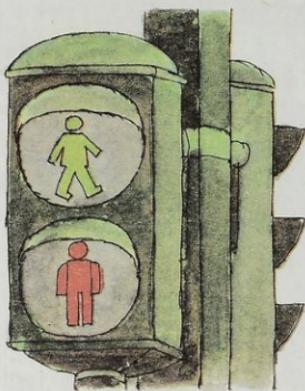
1. Β = βορράς ή βοριάς
 Ν = νότος ή νοτιάς
 Α = α .....
 Δ = δ .....
 Βάλε τά γράμματα
 Ν, Α και Δ στή
 σωστή θέση.

2. Βάλε δίπλα σέ κάθε
 γερμανική λέξη τήν
 ελληνική λέξη που
 σημαίνει τό ίδιο πράγμα:

die Schule = τό σχολείο
 die Kirche =
 das Kino =
 die Post =
 der Platz =
 das Rathaus =

Oι δυό φίλοι

Στήν άκρη στό δρόμο βρίσκεται
ένα παράξενο σπιτάκι
μέ στρογγυλά παραθυράκια.

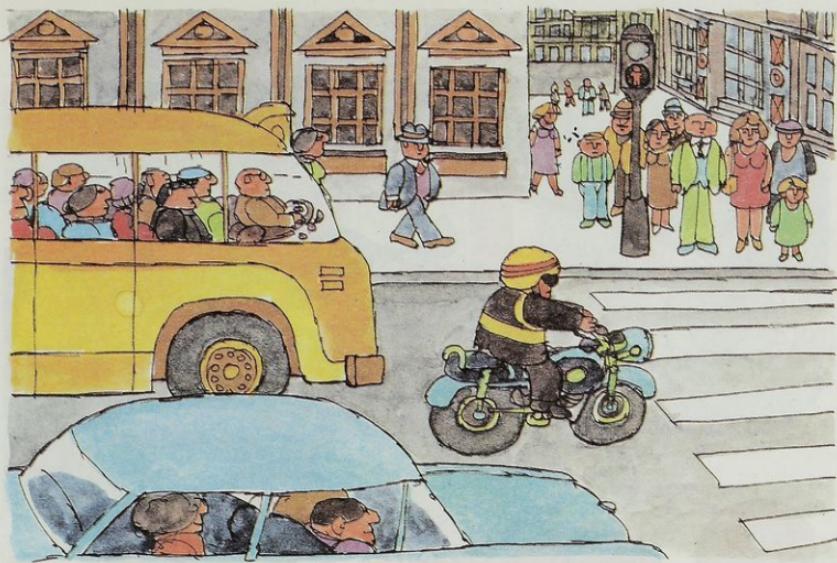
Στό σπιτάκι αύτό μένουν δυό φίλοι:
‘Ο Γρηγόρης κι ό Σταμάτης.
Τούς έβαλε έκει ή άστυνομία,
γιά νά προσέχουν τό δρόμο.

‘Ο Γρηγόρης φοράει πράσινα ρούχα
καί είναι πάντα βιαστικός.

‘Ο Σταμάτης είναι ντυμένος στά
κόκκινα καί στέκεται πάντα προσοχή.

- Γρήγορα! λέει ό Γρηγόρης στούς πεζούς.
Περάστε γρήγορα!
Σέ λίγο, τσάφ! βγαίνει στό παραθυράκι του
ό Σταμάτης.

— Στόπ! λέει αύστηρά.

Τώρα έχουν σειρά τά αύτοκίνητα.

Τί αύστηρός πού είναι ό Σταμάτης!

Είναι όμως τόσο καλός,

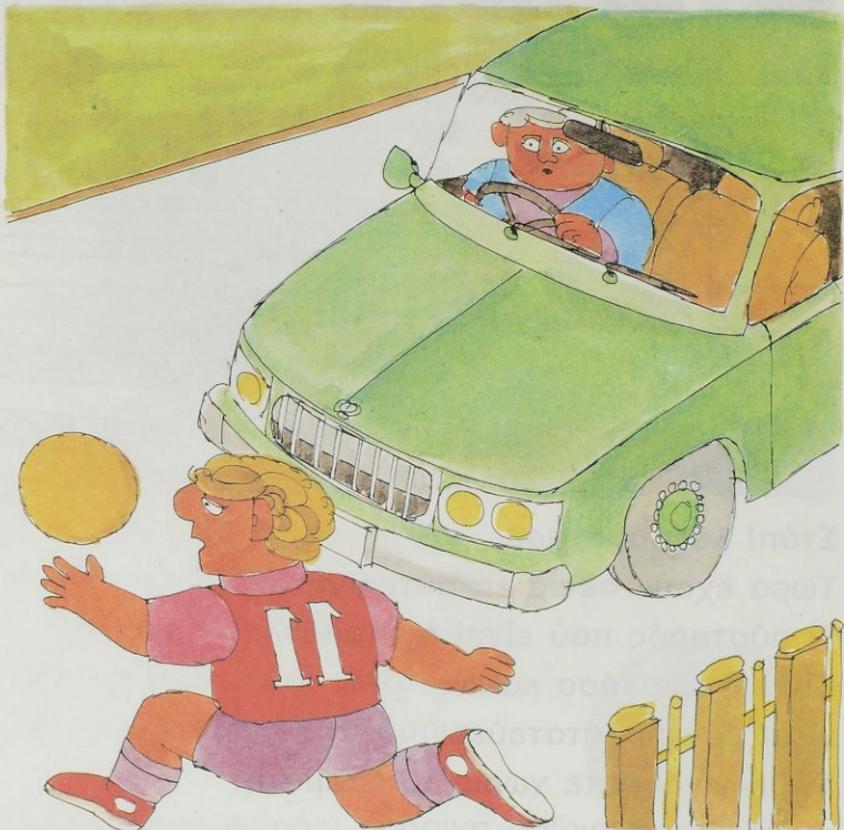
γιατί μᾶς προστατεύει.

Τί θά γινόμαστε χωρίς τό Σταμάτη;

1. Τούς γνωρίζεις τούς δυό φίλους;
2. Τί λέει ό Σταμάτης στούς πεζούς;
3. Άπο τί μᾶς προστατεύει ό Σταμάτης;
4. Παρακάτω ύπαρχουν κι ἄλλα χρήσιμα σήματα γιά τούς δόηγούς καί τούς πεζούς.
Ξέρεις τί μᾶς λέει τό καθένα σήμα;

"Ένα άτύχημα

Χτές τό άπογευμα ό Μίμης, ό Φάνης
και οι φίλοι τους έπαιζαν ποδόσφαιρο.

"Έπαιζαν στό οικόπεδο που είναι
δίπλα στό δρόμο.

Σέ μιά στιγμή ή μπάλα
κύλησε στό δρόμο.

'Ο Φάνης έτρεξε άμεσως νά τήν πάρει.
Καθόλου δέν πρόσεξε ένα αύτοκίνητο
που έρχόταν από άριστερά.

‘Ο όδηγός φρενάρησε, άλλα τό κακό έγινε.

‘Ο Φάνης βρέθηκε στό νοσοκομεῖο
μέ σπασμένο πόδι.

— Εύτυχως πού ό όδηγός πρόσεχε, είπε ένας
περαστικός. ”Αν δέ σταματοῦσε
θά γινόταν μεγαλύτερο κακό.

— Σωστά, είπε μιά κυρία.

”Αν δημως πρόσεχε και τό παιδάκι
δέ θά βρισκόταν τώρα στό νοσοκομεῖο ...

1. Πώς τραυματίστηκε ό Φάνης;
2. Τί νομίζεις ότι είπε ό όδηγός
στόν τροχονόμο γιά τό άτυχημα;
”Αρχισε έτσι: ‘Οδηγοῦσα μέ ...
3. Τί έπρεπε νά κάνει ό Φάνης,
άν ήταν προσεκτικός;

«Τό πάθημα μοῦ ἔγινε μάθημα»

‘Ο Μίμης τηλεφώνησε στό σπίτι τοῦ Φάνη.

Πρῶτα μίλησε μέ τή μητέρα τοῦ Φάνη.

“Υστερα μίλησε μέ τόν ἴδιο.

Τόν χαιρέτησε, τοῦ εύχηθηκε περαστικά
κι ἄρχισε νά τοῦ λέει τά νέα
ἀπό τό σχολεῖο.

Μίμης: “Ολο τό πρωί
συζητούσαμε στήν τάξη
γιά τό ἀτύχημά σου.

΄Ηταν τόσο ξαφνικό!

— Εἴδατε; μᾶς είπε ή δασκάλα.

Μιά στιγμή ἀπροσεξίας
καί τό ἀτύχημα ἔγινε.

Γι’ αύτό λέμε καί τήν παροιμία:

«Τό κακό δέν ἀργεῖ νά γίνει».

Φάνης: Ναί, δυστυχώς
τό κακό ἔγινε.

’Από δῶ καὶ πέρα
ὅμως θά είμαι
πάντοτε προσεκτικός.

”Οπως λέει καὶ μιά ἄλλη
ιταροιμία πού ἔμαθε
ἀπό τόν παππού μου.

«Τό πάθημα μοῦ ἔγινε μάθημα»

1. Ποιά παροιμία είπε ή δασκάλα στά παιδιά;
  2. Ποιά παροιμία είπε ό Φάνης;
  3. ’Από ποιόν ἔμαθε τήν παροιμία αύτή ό Φάνης;
  4. Παῖξε τό παιχνίδι πού λέγεται «τηλεφώνημα».
- ’Εσύ θά κάνεις τό Μίμη,
ἔνα κορίτσι τή μητέρα τοῦ Φάνη
κι ἔνα ἄλλο ἀγόρι τό Φάνη.

‘Ο παππούς καί οι παραιμίες του

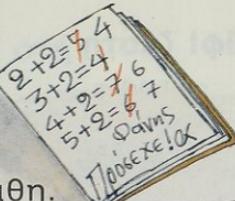
Πόσες παροιμίες ξέρει ό παππούς του Φάνη!
“Όλο μέ παροιμίες μιλάει.
Νά πῶς έμαθαν ό Φάνης καί
ή άδελφή του ή Βούλα τρεῖς άκόμα σοφές
παροιμίες άπό τόν παππού τους.

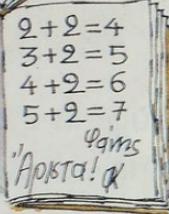
Μιά μέρα ό Φάνης
ξπασε ένα βάζο.

- Ποιός ξπασε τό βάζο;
ρώτησε ή μαμά θυμωμένη.
- ’Εγώ, μαμά, είπε ό Φάνης στενοχωρημένος.
Μέ συγχωρεῖς δέν τό ήθελα.
- Σέ συγχωρώ, είπε ή μαμά.
’Αφοῦ είπες τήν ἀλήθεια, σέ συγχωρώ.
- «Οποιος λέει τήν ἀλήθεια
ἔχει τό Θεό βοήθεια»,
συμπλήρωσε ό παππούς χαμογελώντας.

Μιά άλλη μέρα ό φάνης
εγραψε τήν ἀριθμητική του
βιαστικά. Τό τετράδιό του
ήταν γεμάτο μουντζούρες και λάθη.

- Τί λές παππού; ρώτησε ό φάνης.
Θά πάρω αὔριο ἄριστα;
- "Αν θέλεις ἄριστα, νά τά ξαναγράψεις
καθαρά και σωστά, είπε ό παππούς.
Μήν ξεχνᾶς πώς «"Ο, τι σπείρεις θά θερίσεις».

"Ενα βράδυ πάλι, τήν ὥρα πού ό φάνης εγραφε,
ή Βούλα ἔβλεπε τηλεόραση.

- 'Εσύ, Βούλα, τελείωσες τά μαθήματά σου γιά
αὔριο; ρώτησε ό παππούς.
- Δέν εγραψα ἀκόμα τήν ἀντιγραφή μου,
ἀπάντησε ή Βούλα.

Θά τή γράψω αὔριο τό πρωί.

«Μήν ἀφήνεις ποτέ γιά αὔριο
ὅ, τι πρέπει νά κάνεις σήμερα»,
συμβούλεψε ό παππούς.

Ή Βούλα ὅμως δέν τόν ἀκουσε.

Τήν άλλη μέρα ή Βούλα ἄργησε νά ξυπνήσει.
(Μπορεῖς νά μαντέψεις τί εγινε μετά;)

1. Ποιές παροιμίες ἔμαθαν ό φάνης και ή Βούλα
ἀπό τόν παππού τους;
2. 'Εσύ ξέρεις καμιά παροιμία;

Ούφ! ζέστη

- Ούφ! τί ζέστη είναι αύτή σήμερα;
είπε καταϊδρωμένος ό Μανολιός.
Στή Γερμανία είμαστε ή στήν
'Αφρική;
- Μήν ξεχνάτε ότι έχουμε καλοκαίρι,
είπε ή δασκάλα.
Σέ μιά βδομάδα τά σχολεῖα θά κλείσουν.
'Αρχίζουν οι διακοπές.
- "Αχ! ναι, κυρία, είπε ή Λένα.
'Έμεις άρχίσαμε κιόλας
τίς έτοιμασίες γιά τό ταξίδι.
Χτές κάναμε ένα σωρό ψώνια.
'Ο μπαμπάς μάλιστα μᾶς άγόρασε
κι ένα δῶρο.
Μιά μεγάλη πλαστική βάρκα!
- Τό χωριό μας είναι παραθαλάσσιο,
συμπλήρωσε ό Μίμης.
Καί φέτος θά χορτάσουμε
μπάνιο καί βαρκάδα!

— 'Ωραίο είναι τό καλοκαίρι κοντά στή θάλασσα, είπε ό Μανολιός.

Ζεσταίνεσαι; Βουτάς στό νερό καί δροσίζεσαι.

'Εδω όμως;

Πώς νά κάνεις μάθημα μέ τέτοια ζέστη;

'Εγώ σέ λίγο θά κολυμπάω στόν ίδρωτα μου.

'Εκείνη τή στιγμή χτύπησε ή πόρτα.

'Ηταν ό χέρ Μπέκ, ό Γερμανός διευθυντής τοῦ σχολείου.

— «Χίτσε φράι», είπε ό Herr Böck χαμογελώντας.

— "Αaaa! φώναξαν τά παιδιά χαρούμενα.

— Ζήτω ή ζέστη! φώναξε κι ό Μανολιός. Ζήτω τό καλοκαιράκι!

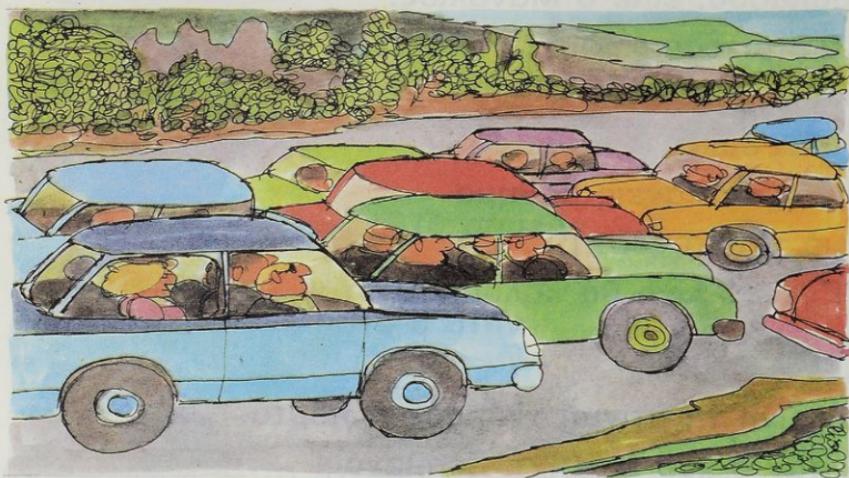

1. 'Εξήγησε, ἄν μπορεῖς, τίς παρακάτω φράσεις:
  - α. παραθαλάσσιο χωριό,
  - β. πλαστική βάρκα,
  - γ. θά χορτάσουμε βαρκάδα,
  - δ. κολυμπάω στόν ίδρωτα μου,
  - ε. «χίτσε φράι».

- 2. «Στή Γερμανία ειμαστε ή στήν 'Αφρική;» Γιατί τό είπε αύτό ό Μανολιός;

- 3. Γιά ποιό ταξίδι έτοιμάζονταν ή Λένα κι ό Μίμης;
4. 'Εσύ ποῦ θά περάσεις τίς διακοπές σου;

Καλοκαιρινή έκδρομή

Τώρα τό καλοκαίρι οί έκδρομές

στή Γερμανία είναι πολύ εύχαριστες.

”Ετσι, τά Σαββατοκύριακα καί τίς

άργιες οί δρόμοι γεμίζουν αύτοκίνητα.

Σ' ἔνα ἀπ' τά αύτοκίνητα αύτά

βρίσκονται σήμερα ό Μίμης μέ τή Λένα.

Πηγαίνουν μέ τούς γονεῖς τους έκδρομή
σέ μιά ὅμορφη λίμνη.

Στό δρόμο ό Μίμης κοιτάζει

τά χωράφια μέ τά σιτάρια

καί λέει:

— Κοίτα, μαμά.

Σιτάρι κι ἐδῶ,

ὅπως καί στό χωριό μας

στήν ‘Ελλάδα.

— Βέβαια, λέει ή μαμά.

Μόνο πού έδω τά σιτάρια είναι άκομα πράσινα. Στήν ‘Ελλάδα αύτή τήν έποχή έχουν κιτρινίσει. Σέ λίγο θά τά θερίσουν.

— Έδω πότε θά τά θερίσουν; ρωτάει ή Λένα.

— Λίγο άργότερα, λέει ή μαμά.

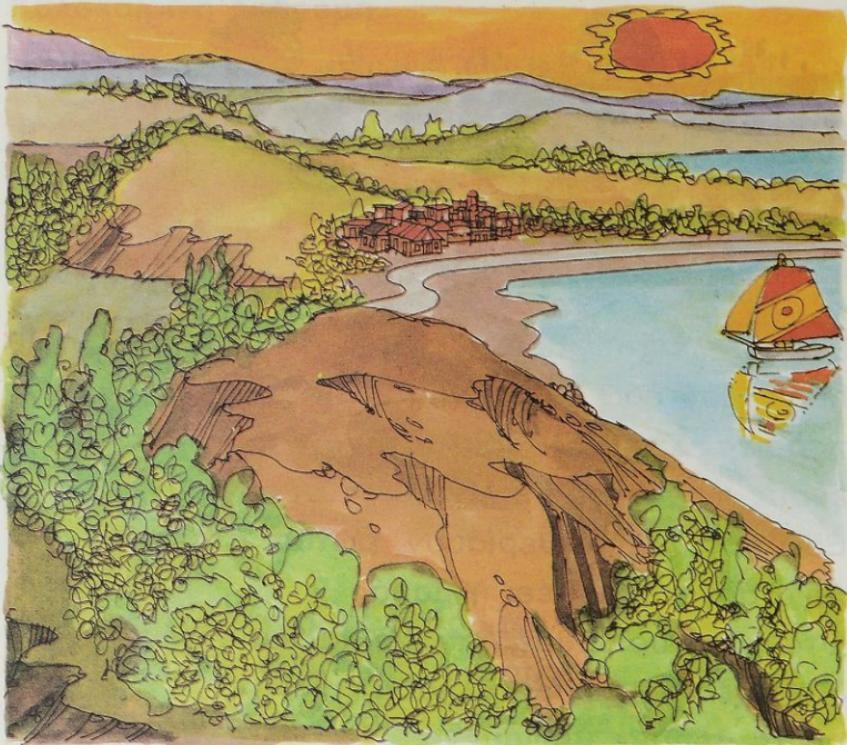
“Οταν θά γυρίσουμε άπο τίς καλοκαιρινές διακοπές μας στήν ‘Ελλάδα,
θά τά βροῦμε θερισμένα.

‘Η Λένα σωπαίνει γιά λίγο.

Κοιτάει τόν ήλιο καί τήν ὅμορφη φύση,
σκέφτεται τό καλοκαίρι στήν ‘Ελλάδα
κι άρχίζει νά σιγοτραγουδάει
ένα τραγούδι πού έμαθε στό σχολεῖο.

Συμπλήρωσε τίς προτάσεις.

1. Τό καλοκαίρι έχει τούς μῆνες.....
2. Οί γεωργοί θερίζουν τά σιτάρια καί μετά τά .....
3. Κλείνουν τά σχολεῖα καί τά παιδιά .....
4. Αύτή τήν έποχή έχουμε πολλά φροῦτα
καί λαχανικά: Βερίκοκα,.....

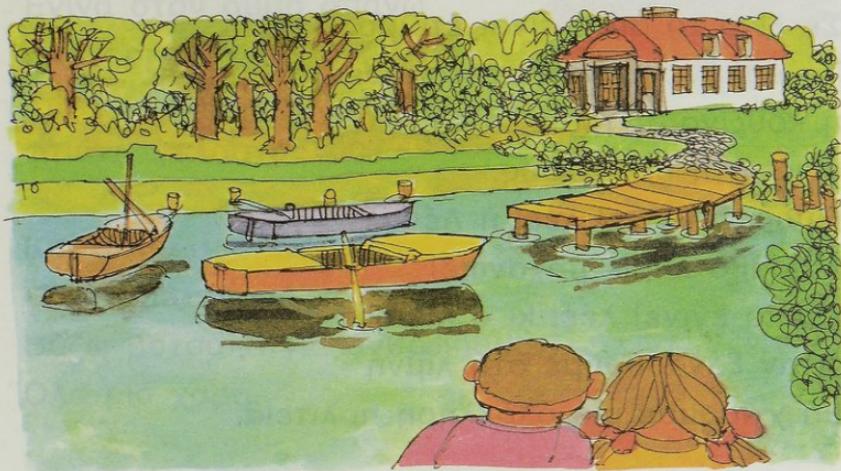
Καλοκαιράκι

Καλοκαιράκι γελαστό,
χίλιες φορές σ' εύχαριστω,
πού μόλις κλείσεις τά σχολειά,
μᾶς στέλνεις στήν άκρογιαλιά..

Μᾶς ἀνεβάζεις στό βουνό,
στό δάσος μέσα τό πυκνό
καί τά ρυάκια στή σειρά
μᾶς τραγουδοῦν: Χαρά, χαρά!

Γιώργης Κρόκος

Κοντά στή λίμνη

Τί ὅμορφα πού εἶναι κοντά στή λίμνη.

Τά νερά της εἶναι ἥσυχα σάν λάδι.

Μέσα τους καθρεφτίζονται ό λαμπερός ἥλιος
καὶ μερικές βαρκοῦλες.

Πάνω ἀπό τίς βαρκοῦλες πετοῦν μερικά πουλιά.

Καὶ στήν ἀντικρυνή ὅχθη τῆς λίμνης,
ἀνάμεσα στά δέντρα, φαίνεται ἔνα ἐξοχικό
σπιτάκι.

‘Η Λένα τό δείχνει στό Μίμη καὶ λέει:

— Κοίτα τί ὅμορφο πού εἶναι...

Πόσο θά ἤθελα νά εῖχαμε κι ἐμεῖς
ἔνα σπιτάκι κοντά στή λίμνη.

— ‘Ωραία ίδεα! λέει ό Μίμης.

Νά χτίσουμε ἔνα.

‘Εγώ θά κάνω τό μηχανικό.

Αμέσως τά παιδιά μαζεύουν ἄμμο
καί βότσαλα κι ἀρχίζουν τό χτίσιμο.

Σέ λίγο τό σπίτι είναι ἔτοιμο.

Τό σαλόνι, οἱ κρεβατοκάμαρες, τό μπάνιο,
ἡ κουζίνα, ἡ τραπεζαρία, ὅλα
είναι στή θέση τους.

— "Ομορφο ἔγινε! λέει ἡ Λένα.

Μπράβο κύριε μηχανικέ!

— 'Ωραίο ἔγινε! λέει κι ὁ Μίμης.

"Οταν ξανάρθουμε στή λίμνη

θά χτίσουμε μιά όλόκληρη πολιτεία.

1. Πῶς ήταν τό τοπίο κοντά στή λίμνη;
2. Τί ἔκανε ἐντύπωση στή Λένα;
3. Ποιά δωμάτια είχε τό σπιτάκι πού ἔχτισαν τά παιδιά;

Μαστορέματα

”Εγινα στόν άμμο άπάνω
μάστορης καλός.
Σπίτια, δρόμους και γιοφύρια
φτιάνω γελαστός.

Κοίτα κήπους και πλατείες!
Κοίτα μιά άγορά!
Βάζω βότσαλα γιά άνθρωπους.
”Ολα μιά χαρά.

Τελειωμένη ή πολιτεία
μές στό τόσο φῶς.
Πώς σου φαίνεται, κύρ Ύλιε
ό μηχανικός;

Γιώργης Κρόκος

1. Τί είχε ή πολιτεία πού έχτισε
ό μικρός μηχανικός;
2. Ποιοί έργαζονται,
γιά νά χτιστεί ένα σπίτι;

Οι διακοπές

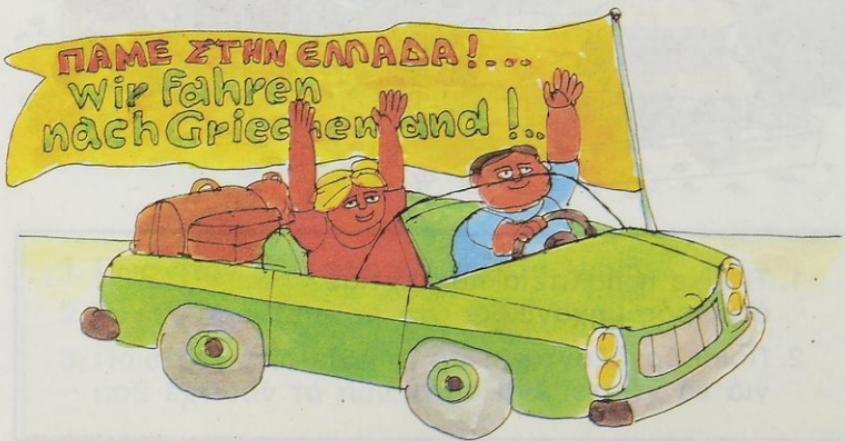
”Εφτασαν διακοπές,
κλείνουν τά σχολεῖα,
«Γειά χαρά σας, φίλοι μας»,
λέμε στά θρανία.

Τώρα ήρθε πιά καιρός
νά ξεκουραστοῦμε,
ὅμορφες άκρογιαλιές
πάμε νά χαροῦμε.

Πάμε στήν Έλλάδα μας,
μακρινό ταξίδι
κι ὅλοι λέμε φεύγοντας
«Ζήτω τό παιχνίδι!».

Θάνος Μπλούνας

Ωι σημαντικές

πορφύρες σημαντές,
κλείνουν τις σκοτεία,
«Γειό χαρά μου, φίλοι μας»
λέμε στα Βραδιά.

Τέρα δυτική κανένα,
να ξεκαιρούσθω,
διαρρέει φανταλιές
που νό χαρούμε.

Πάμε στην Ελάσσα μας,
πετριάδα ταξιδιού,
οι φίλοι λέρε φευγούντας
ζεύτια το ποντιγιάτι.

Επικός μάλαντος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αναφορά στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	81
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	82
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	83
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	84
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	85
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	86
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	87
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	88
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	89
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	90
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	91
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	92
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	93
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	94
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	95
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	96
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	97
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	98
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	99
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	100
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	101
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	102
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	103
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	104
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	105
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	106
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	107
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	108
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	109
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	110
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	111
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	112
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	113
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	114
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	115
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	116
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	117
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	118
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	119
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	120
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	121
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	122
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	123
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	124
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	125
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	126
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	127
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	128
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	129
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	130
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	131
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	132
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	133
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	134
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	135
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	136
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	137
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	138
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	139
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	140
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	141
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	142
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	143
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	144
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	145
Επίσημη Εφημερίδα της Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάς	146

Σελίδα

Πρόλογος 2-4

Μαθήματα:^{*}

1. Ξημέρωσε	5
2. Τά παιδιά ντύνονται μόνα τους	6
3. Πρωινή προσευχή	7
4. Τρώνε τό πρωινό τους	8
5. Πώς περνοῦν τή μέρα τους	9-10
6. Τό καρναβάλι	11-12
7. 'Ο χαρταετός κι ό άέρας (παραμύθι)	13-14
8. Τά χελιδόνια καί ή άνοιξη	15-16
9. Καλῶς ήρθες, χελιδόνι (ποίημα Θ. Μπλούνα)	17
10. 'Η ρόδα πού γυρίζει (ποίημα Θ. Μπλούνα)	18
11. 25 Μαρτίου	19-20
12. Γιορτή στό σχολείο	21-22
13. 25 Μαρτίου (ποίημα Κ. Καλαπανίδα)	23
14. Πρωταπριλιά	24-25
15. Τά παραμύθια τής Πρωταπριλιας (ποίημα Θ. Μπλούνα)	26
16. Οι τρεις φίλοι (παραμύθι)	27-28
17. Μπορεῖς νά συνεχίσεις;	29
18. Πρίν άπό πολλά χρόνια	30-31

*- Τά κείμενα τῶν μαθημάτων 3, 5, 6, 7, 9, 11, 16, 17, 18, 23, 24, 27, 37, 38, 39, 40 καὶ 46 ἔχουν ληφθεῖ — αὐτούσια ἡ κατά διασκευή — ἀπό ἀνέκδοτο ἀλφαριθμό τοῦ Θάνου Μπλούνα, ποὺ βραβεύτηκε μὲ τὴν ύπ., ἀρ. Γ/3087/30-8-79 ἀπόφαση τοῦ 'Υπουργείου Παιδείας.

- Τά κείμενα τῶν μαθημάτων 2, 10, 15, 28, 29, 31, 33, 36 καὶ 41 ἔχουν ληφθεῖ — αὐτούσια ἡ κατά διασκευή — ἀπό ἀνέκδοτο παιδικό βιβλίο τοῦ Θάνου Μπλούνα, ποὺ πρόκειται νά κυκλοφορήσει μέ τὸν τίτλο «Φωνούλες».

19.	‘Η Μεγάλη ‘Εβδομάδα	32-33
20.	Πάσχα στή Γερμανία	34
21.	Πάσχα στήν ‘Ελλάδα	35
22.	Τίθεται η Πασχαλιά (ποίημα Χ. Σακελλαρίου)	36
23.	“Ενα παιχνίδι	37
24.	‘Ακόμα ξένα παιχνίδι	38
25.	Πρωτομαγιά	39-40
26.	Πρωτομαγιά (ποίημα Γ. Κρόκου)	41
27.	‘Ο Μίμης μανάβης	42-43
28.	Μάντεψε ποιός (παιχνίδι με τά έπαγγέλματα)	44
29.	Μάντεψε τί κάνει	45
30.	Αινίγματα	46
31.	‘Ο άκατάδεχτος κουμπαράς (παραμύθι)	47-48
32.	‘Η γιορτή τής μητέρας	49
33.	Μανούλα, γιά σένα (ποίημα Θ. Μπλούνα)	50
34.	‘Η γιορτή του πατέρα	51-52
35.	‘Ο πατέρας μου (ποίημα Χ. Σακελλαρίου)	53
36.	Λάθη γιά γέλια	54-55
37.	‘Η συνοικία τοῦ σχολείου μας	56-57
38.	Οι δύο φίλοι	58-59
39.	“Ενα άτυχημα	60-61
40.	«Τό πάθημα μοῦ ἔγινε μάθημα»	62-63
41.	‘Ο παππούς καί οί παροιμίες του	64-65
42.	Ούφ! ζέστη	66-67
43.	Καλοκαιρινή έκδρομή	68-69
44.	Καλοκαιράκι (ποίημα Γ. Κρόκου)	70
45.	Κοντά στή λίμνη	71-72
46.	Μαστορέματα (ποίημα Γ. Κρόκου)	73
47.	Οι διακοπές (ποίημα Θ. Μπλούνα)	74

00-1-1000 Επανέδριση στον πλανήγειο από την ΕΠΟΚΕ

ΣΤΙΓ ΑΙΓΑΛΙΟΣΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

10. Η Μαρκάς Επεργάσια	33
20. Πλέον από Γεωργίου	34
21. Λύτρα στην Έλασσα	35
22. Κανέλι ή Παπαδάς για την	36
23. Την παραγάλη	37
24. Ακόμη ένα παρόν	38
25. Σηματικούς	39-40
26. Πρωτόγονα επιθέτα	41
27. Ο λαϊκός ρυθμός	42-43
28. Μετατρέψεις	44
29. Μόντια με την ομορφιά	45
30. Αλεξανδρία	46
31. Ο φανταστικός κόσμος της μαρούλι	47-48
32. Η πορεία	49
33. Μερική στην πορεία της θεάς Β. Μακόνια	50
34. Η πρώτη στην πορεία	51-52
35. Ο ποτέρος όπως παθέμε Χ. Σακελλαρίου	53
36. Αδημάντης για την	54-55
37. Η πορεία της σημερινού μας	56-57
38. Οι άλλοι θεοί	58-59
39. Η πορεία της θεάς	60-61
40. Η πορεία της θεάς της θεοποιίας	62-63
41. Η πορεία της θεάς της θεοποιίας	64-65
42. Η πορεία της θεάς της θεοποιίας	66-67
43. Η πορεία της θεάς της θεοποιίας	68-69
44. Η πορεία της θεάς της θεοποιίας	70
45. Η πορεία της θεάς της θεοποιίας	71-72
46. Η πορεία της θεάς της θεοποιίας	73
47. Η πορεία της θεάς της θεοποιίας	74

024000019519

ΕΚΔΟΣΗ Α 1980 (VI) — ANT. 30.000 ΣΥΜΒΑΣΗ 3391/1-4-80

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: ΝΕΑ ΠΕΙΡΑΓΚΗ ΛΙΘΟΓΡΑΦΙΑ Ε.Π.Ε.

ΕΠΙΣ

Σ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής